सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ५(३) बमोजिम प्रस्तुत गरिएको अर्थ मन्त्रालयसँग सम्बन्धित सार्वजनिक विवरण

अर्थ मन्त्रालय
सिंहदरवार
साउन २०७४

भूमिका

नेपालको संविधान को धारा २७ ले सूचनाको हकलाई नागरिकका मौलिक हकको रुपमा स्थापित गरेको छ । आफ्नो वा सार्वजनिक सरोकारको कुनै पनि सूचना पाउने नागरिकको उक्त मौलिक हकलाई प्रचलित गर्न सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ तथा सूचनाको हक सम्बन्धी नियमावली, २०६५ कार्यान्वयनमा रहेका छन्। सार्वजनिक महत्त्वका सूचनामा आम नागरिकको सरल र सहज पहुँच पुर्याई सूचनाको संरक्षण गर्नु तथा राष्ट्र र नागरिकको हितमा प्रतिकूल असर पार्ने संवेदनशील सूचनाको संरक्षण गर्नु सार्वजनिक निकायको दायित्व हो। उल्लेखित दायित्वलाई आत्मसात गर्दै अर्थ मन्त्रालयले सो ऐनको दफा ५(३) तथा नियमावलीको नियम ३ ले सार्वजनिक गर्नुपर्ने भनी किटान गरेका सूचनाहरु हरेक तीन तीन महिनामा सार्वजनिक गर्दै आएको छ । यो विवरणमा आ.व. २०७३/७४ को असार मसान्त सम्ममा भएका महत्वपूर्ण कार्यहरु, मुलुकको आर्थिक क्रियाकलाप सम्बन्धी विवरणहरु र ऐन तथा नियमावलीले तोकेका अन्य विवरणहरु समावेश गरिएको छ । प्रस्तुत सार्वजनिक विवरणले अर्थ मन्त्रालयबाट सम्पादित काम कारवाहीका सम्बन्धमा सर्वसाधारणमा सूचना प्रवाह हुने तथा सुधारका सम्बन्धमा पृष्टपोषण प्राप्त हुने विश्वास लिएको छु। साथै, सूचनामा सर्वसाधारण नागरिकको हक सुनिश्चित गर्ने अर्थ मन्त्रालयको प्रतिबद्धता पुनः व्यक्त गर्दछु ।

यो विवरण तयार गर्न सहयोग पुर्याउने सबै कर्मचारीहरुलाई धन्यवाद दिन चाहन्छु।

२०७४, साउन।

शान्तराज सुवेदी
सचिव

विषय सूची

सि.नं.	विषय	पेज नं.
१.	अर्थ मन्त्रालयको परिचय र उदेश्य	४
२.	संगठनात्मक स्वरुप	६
३.	कर्मचारी दरबन्दी र पदपूर्तिको अवस्था	७
४.	कार्य क्षेत्र	८
५.	अर्थ मन्त्रालयले गर्ने कार्य र सेवा	९
६.	सचिवालय, महाशाखा, जिम्मेवार अधिकारी र सम्पर्क टेलिफोन नम्बर	९
७.	सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने दस्तुर र अवधि	१०
८.	निर्णय गर्ने प्रक्रिया र अधिकारी	११
९.	निर्णय उपर उजुरी सुन्ने अधिकारी	११
१०.	सम्पादन गरेको मुख्य मुख्य कामको विवरण	११
११	निकायगत उपलब्धिहरू	१९
१२.	सूचना अधिकारी र प्रमुखको नाम तथा सर्म्पर्क टेलिफोन नम्बर	३०
१३.	ऐन, नियम र निर्देशिकाको सूची	३०
१४	अन्य विवरण	३२
१५.	अनुसूचीहरु	३६

१. अर्थ मन्त्रालयको परिचय र उद्धेश्य

(क) पृष्ठभूमिः

राजस्व परिचालन र सार्वजनिक खर्च व्यवस्थापन लगायतका समष्टिगत आर्थिक नीतिहरुको तर्जुमा र कार्यान्वयनको माध्यमबाट मुलुकको आर्थिक विकासमा अर्थ मन्त्रालयको नेतृत्वदायी भूमिका निर्वाह गरी रहेको छ । मुलुकको आर्थिक,वित्तीय तथा मौद्रिक क्षेत्रसंग सम्वन्धीत सम्पूर्ण नीति तर्जुमा, कार्यान्वयन तथा अनुगमन र व्यवस्थापन गर्ने दायित्व अर्थ मन्त्रालयमा रहेको छ। नेपाल सरकारको वार्षिक बजेट तर्जुमा र बजेटको कार्यन्वयन, सार्वजनिक खर्च व्यवस्थापन, सार्वजनिक वित्तीय व्यवस्थापन, आन्तरिक राजस्व व्यवस्थापन तथा स्रोत परिचालन, समष्टिगत आर्थिक स्थायित्व , अन्तर्राष्ट्रिय आर्थिक सहायता परिचालन तथा व्यवस्थापन, विदेशी विनिमय नियन्त्रण तथा नियमन, राजस्व चुहावट नियन्त्रण, सम्पति शुद्धिकरण अनुसन्धान आदि बिषयहरु अर्थ मन्त्रालयको कार्यक्षेत्र भित्र पर्दछ । त्यसैगरी सामान्य मूल्य नीति, सार्वजनिक ऋण व्यवस्थापन, सार्वजनिक संस्थान व्यवस्थापन तथा नेपाल सरकारको आर्थिक प्रशासनको जिम्मेवारी पनि यही मन्त्रालयको हो साथै बैंकिङ्ग तथा वित्तिय क्षेत्र व्यवस्थापन, बीमा र पुँजी बजार पनि अर्थ मन्त्रालयको कार्य क्षेत्र भित्र पर्दछ ।नेपालको संविधान वमोजिम गठन भएका स्थानीय तहका लागि आवश्यक स्रोतको प्रवन्ध गर्ने जिम्मेवारी पनि अर्थ मन्त्रालयको हो ।

दृष्टिकोणः

सबल वित्तिय र आर्थिक व्यवस्थापनको माध्यमबाट दिगो, फराकिलो तथा उच्च दरको आर्थिक वृद्धि हासिल गरी समग्र अर्थतन्त्रको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने।

(ख) ध्येयः

आन्तरिक राजस्वको आधारलाई सुदृढ गर्दै उपलव्ध वित्तीय स्रोतको प्रभावकारी र समुचित उपयोगबाट समष्टिगत आर्थिक स्थायित्व कायम गर्नमा सहयोग पुर्‍याउने।

(ग) रणनीतिः

(१) समष्टिगत लक्ष्यः

मुलुकमा उपयुक्त आर्थिक नीति तर्जुमा गर्न योगदान गर्ने र आर्थिक नीति व्यवस्थापनको कार्य गर्ने।

(२) कार्यर्नीतिक लक्ष्यहरुः

- राजस्व प्रणालीलाई सरल बनाउने, करका आधार फराकिलो गर्ने र उपयुक्त करका दरहरु तोक्ने।
- कर प्रशासनको दक्षता र प्रभावकारीतामा सुधार गर्ने।
- प्राथमिकता प्राप्त क्षेत्रहरुको लागि बढी दक्ष, प्रभावकारी र न्यायोचित रुपमा साधनको बाँडफाँड गर्ने नीति अवलम्वन गर्ने।
- वित्तीय संस्था र वित्तीय उपकरणहरुको माध्यमबाट उत्पादन र बजारको सुदृढीकरण गर्दै सक्षम वित्तीय प्रणालीको विकास गर्ने।

- सरकारी स्वामित्वका संस्थानहरुलाई कुशल बनाउनका लागि निजीकरण नीतिका साथै आवश्यक अन्य नीतिहरु अवलम्वन गर्ने।
- पारदर्शी र उत्तरदायी आर्थिक तथा वित्तीय सूचना प्रणाली अवलम्वन गर्ने।
- सार्वजनिक क्षेत्रका कर्मचारीहरुको लागि प्रभावकारी र उचित तलबमान एवं प्रोत्साहन प्रणाली अवलम्वन गर्ने।
- प्रभावकारी सार्वजनिक खर्च नीतिहरुको तर्जुमा र कार्यान्वयन गर्ने।
- वैदेशिक सहायताबाट प्राप्त स्रोतहरुको व्यवस्थापनको लागि प्रभावकारी अनुगमन र मूल्याङ्कन प्रणालीलाई संस्थागत गर्ने।
- सार्वजनिक र निजी क्षेत्रवीच विश्वासको वातावरण कायम गर्दै समग्र आर्थिक विकासमा निजी क्षेत्रको संलग्नताको लागि अनुकूल वातावरणको सृजनामा सहयोग गर्ने।

(घ) रणनीतिक उद्देश्यहरुः

- आर्थिक व्यवस्थापन सुधार कार्यमा योगदान दिने।
- संबिधान कार्यान्वयन, आधारभूत स्वास्थ्य सेवा र शिक्षा र ग्रामीण पूर्वाधार विकास जस्ता सामाजिक-आर्थिक पूर्वाधार र बढी मात्रामा गरिबी निवारण तर्फ केन्द्रित हुने र पूनर्निर्माणलाई तिब्रता दिने गरी सार्वजनिक खर्चको प्राथमिकीकरण गर्ने।
- बढी भन्दा बढी राजस्व वृद्धि हुने उपाय अपनाउने।
- प्रभावकारी र दक्ष सेवाको प्रत्याभूतिको लागि बजेट सहयोग उपलव्ध गराउने।
- मागमा आधारित वैदेशिक सहयोग परिचालन गर्ने र वैदेशिक सहयोगको प्रभावकारीतामा सुधार गर्ने।
- सार्वजनिक संस्थानहरुमा प्रभावकारी वित्तीय व्यवस्थापन अभ्यासहरुको प्रत्याभूति गर्ने र तिनीहरुले प्रदान गर्ने सेवाहरुमा सुधार गर्ने।
- विभिन्न मन्त्रालय, विभाग र निकायहरुको लागि भएको बजेट विनियोजन र तिनीहरुले प्रदान गर्ने सेवा प्रवाह प्रणाली वीचमा प्रभावकारी सम्वन्ध स्थापित गर्

२.संगठनात्मक स्वरुपः

मन्त्री

उ.स.	१
शा.अ.	१
ना.सु.	१
क.अ.	१
ह.स.चा.	१
का.स.	३
जम्मा	**८**

राज्य मन्त्री

सचिव

शा.अ.	१
क.अ.	१
ना.सु.	१
ह.स.चा.	१
का.स.	२
जम्मा	**६**

सचिव (राजस्व)

शा.अ.	१
क.अ.	१
ना.सु.	१
ह.स.चा.	१
का.स.	२
जम्मा	**६**

अन्तर्राष्ट्रिय आ.स.स. महाशाखा

सह-सचिव	१
उप-सचिव	५
शा.अ.	११
शा.अ. (प्र)	१
क.अ.	१
ना.सु.	६
ना.सु.(प्र)	१
खरिदार	२
ह.स.चा	१
का.स.	३
जम्मा	**३२**

आर्थिक नीति विश्लेषण महाशाखा

सह-सचिव	१
उप-सचिव	३
व.त.शा.	१
शा.अ.	३
अर्थशास्त्री	१
क.अ.	१
ना.सु.	४
ह.स.चा.	१
का.स.	२
जम्मा	**१७**

वजेट तथा कार्यक्रम महाशाखा

सह-सचिव	१
उप-सचिव	९
उ.स.(ले)	१
शा.अ.	११
शा.अ.(प्र)	१
क.अ.	१
ना.सु.	७
खरिदार	२
टाईपिष्ट	१
ह.स.चा.	१
का.स.	३
जम्मा	**३८**

सार्वजनिक ऋण व्यवस्थापन शाखा

उपसचिव (रा)	१
उपसचिव (ले)	१
शा.अ. (रा.)	२
लेखा अधिकृत	१
तथ्यांक अधिकृत	१
नायब सुब्बा	२

कानून,परामर्श तथा फैसला कार्यान्वयन महाशाखा (साविकको कानून महाशाखा)

सहसचिव	१
उपसचिव	१
शा.अ. (का.)	१
क.अ.	१
ना.सु.	१
खरिदार	१
ह.स.चा.	१
का.स.	१
जम्मा	**८**

अनुगमन तथा मुल्यांकन महाशाखा

सह-सचिव	१
उप-सचिव	२
शा.अ.	२
क.अ.	१
ना.सु.	३
ह.स.चा	१
का.स.	२
जम्मा	**१२**

प्रशासन महाशाखा

सह-सचिव	१
उप-सचिव (प्र.)	१
उप-सचिव (लेखा)	१
कम्प्यूटर निर्देशक	१
शाखा अधिकृत (प्र.)	२
कम्प्यूटर इन्जिनियर	३
पुस्तकालय अधिकृत	१
ना.सु. (रा.)	४
ना.सु. (प्र.)	२
लेखापाल	५
कम्प्यूटर अपरेटर	३
टाईपिष्ट	५
खरिदार	५
सि.अफसेट प्रेसम्या	१
स.ले.पा.	३
सि. प्लम्वर	१
कार्टोग्राफर	१
लिथो सहायक	१
टेलिफोन अपरेटर	१
ईलेक्ट्रिसियन	१
ह.स.चा.	३
का.स.	२
प्र.हे.गा.	१
गार्ड	३
मालि	२
जम्मा	**५४**

संस्थान समन्वय महाशाखा

सह-सचिव	१
उप-सचिव	२
उ.स.(ले.)	१
शा.अ.	२
ना.सु.	३
क.अ.	१
ह.स.चा	१
का.स.	१
जम्मा	**१२**

वित्तीय क्षेत्र व्यवस्थापन महाशाखा

सह-सचिव	१
उप-सचिव	३
शा.अ.	२
क.अ.	१
ना.सु.	३
खरिदार	१
ह.स.चा.	१
का.स.	२
जम्मा	**१४**

राजस्व व्यवस्थापन महाशाखा

सह-सचिव	१
उप-सचिव (राजस्व न्यायधिरण तर्फको १ समेत)	६
शा.अ.	४
क.अ.	१
ना.सु.	४
ह.स.चा.	१
का.स.	२
जम्मा	**१९**

दरवन्दीको विवरण

रा.प.विशिष्ट श्रेणी	२
रा.प.प्रथम	९
रा.प.द्वितीय	४०
रा.प.तृतीय	६३
रा.प.अनं.प्रथम	५४
रा.प.अनं.द्वितीय	२३
रा.प.अनं.तृतीय	१
श्रेणी विहिन	४४
कुल दरवन्दी	**२३६**

नोट :- अर्थ मन्त्रालय भित्र अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन महाशाखा थप गर्ने गरी O&M Survey भएर संगठन संरचना र दरवन्दी स्वीकृतीको प्रकृयामा रहेको छ । अहिले उक्त महाशाखामा सह सचिव समेत केही कर्मचारीहरबाट कार्य संचालन भैरहेको छ ।

कर्मचारी दरबन्दी र पदपूर्तिको अवस्था

अनुसूची- २

क्रम	पद	श्रेणी/तह	सेवा	समूह	मौजुदा दरवन्दी	थप	घट	खुद कायम	पद संकेत	कैफियत
१	सचिव	विशिष्ट	प्रशासन		१			१		
२	सचिव (राजस्व)	विशिष्ट	प्रशासन		१			१		
३	सहसचिव	रा.प.प्र.	प्रशासन	सा.प्र.	८			८		
४	सहसचिव	रा.प.प्र.	न्याय	कानून	१			१		
५	उपसचिव	रा.प.द्वि.	प्रशासन	राजस्व	३२			३२		
६	उपसचिव	रा.प.द्वि.	प्रशासन	सा.प्र.	१			१		
७	उपसचिव	रा.प.द्वि.	प्रशासन	लेखा	४			४		
८	उपसचिव	रा.प.द्वि.	न्याय	कानून	१			१		
९	कम्प्युटर निर्देशक	रा.प.द्वि.	विविध		१			१		
१०	वरिष्ठ तथ्यांक शास्त्री	रा.प.द्वि.	यो.त.	तथ्याङ्क	१			१		
११	शाखा अधिकृत	रा.प.तृ.	प्रशासन	राजस्व	४०			४०		
१२	शाखा अधिकृत	रा.प.तृ.	प्रशासन	सा.प्र.	४			४		
१३	शाखा अधिकृत	रा.प.तृ.	न्याय	कानून	१			१		
१४	तथ्याङ्क अधिकृत	रा.प.तृ.	विविध	तथ्याङ्क	१			१		
१५	कम्प्युटर इन्जिनियर	रा.प.तृ.	विविध		३			३		
१६	कम्प्युटर अधिकृत	रा.प.तृ.	विविध		११			११		
१७	लेखा अधिकृत	रा.प.तृ.	प्रशासन	लेखा	१			१		
१८	अर्थ शास्त्री	रा.प.तृ.	विविध		१			१		
१९	पुस्तकालय अधिकृत	रा.प.तृ.	शिक्षा	पु.विज्ञान	१			१		
२०	नायव सुव्वा	रा.प.अनं. प्रथम	प्रशासन	राजस्व	४०			४०		
२१	नायव सुव्वा	रा.प.अनं. प्रथम	प्रशासन	सा.प्र.	३			३		
२२	लेखापाल	रा.प.अनं. प्रथम	प्रशासन	लेखा	५			५		
२३	कम्प्युटर अपरेटर	रा.प.अनं.प्र.प्रा.	विविध		३			३		
२४	कार्टोग्राफर	रा.प.अनं. प्रथम	विविध		१			१		
२५	लाइवेरियन	रा.प.अनं. प्रथम	शिक्षा	पु.विज्ञान	०			०		
२६	सि.प्लम्वर	रा.प.अनं. प्रथम	इन्जि.	इले.	१			१		
२७	सि.अफसेट प्रेसम्यान	रा.प.अनं. प्रथम	शिक्षा	मुद्रण	१			१		
२८	खरिदार	रा.प.अनं. द्वि.	प्रशासन	राजस्व	११			११		
२९	सह लेखापाल	रा.प.अनं. द्वि.	प्रशासन	लेखा	३			३		
३०	इलेक्ट्रिसियन	रा.प.अनं. द्वि.	इन्जि.	इले.	१			१		
३१	टेलिफोन अपरेटर	रा.प.अनं. द्वि.	विविध		१			१		
३२	टाइपिष्ट	वेग अनुसार	प्रशासन		६			६		
३३	प्लम्बर	रा.प.अनं. द्वि.	इन्जि.	सेनेटरी	०			०		
३४	हेडगार्ड	रा.प.अनं. द्वि.	प्रशासन		१			१		
३५	अफसेट प्रेसम्यान	रा.प.अनं. द्वि.	शिक्षा	मुद्रण	०			०		
३६	लिथो सहायक	रा.प.अनं.तृ.	विविध		१			१		
३७	हलुका सवारी चालक	श्रेणी विहिन			१४			१४		
३८	कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहिन			२५			२५		
३९	माली	श्रेणी विहिन			२			२		
४०	गार्ड	श्रेणी विहिन			३			३		
जम्मा					२३६			२३६		

नोट :- संगठन संरचना र दरवन्दी स्वीकृतिको चरणमा रहेको अन्तरसरकारी वित्त व्यवस्थापन महाशाखामा सह सचिव १, उप सचिव ३, वरिष्ट तथ्याङ्क अधिकृत रा.प.द्वितीय-१, शाखा अधिकृत ३, रा.प.अ. प्रथम ४, श्रेणी विहिन ५ समेत जम्मा १७ रहनेछन्।

३ कार्य क्षेत्रः

नेपाल सरकार(कार्यविभाजन) नियमावली, २०६९ ले अर्थ मन्त्रालय र अर्न्तर्गतका निकायहरुको कार्य सम्पादनका लागि निर्दिष्ट गरेका कार्यक्षेत्रहरु निम्न बमोजिम रहेका छन्:

१. आर्थिक तथा राजस्व नीति, आर्थिक प्रशासन र नियन्त्रण सम्बन्धी योजना तथा कार्यक्रमको तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन र मूल्याङ्कन,

२. आर्थिक विश्लेषण,

३. आर्थिक साधनको बाँडफाँड,

४. मुद्रा, मौद्रिक नीति निर्धारण र कार्यान्वयन,

५. नेपाल राष्ट्र बैंक, बैंकिङ्ग (नेपाल औद्योगिक विकास निगम समेत), वित्तीय संस्था तथा वीमा,

६. आय र व्यको विवरण (बजेट),

७. राजस्व नीति र योजना,

८. राजस्व प्रशासन तथा राजस्व संकलन,

९. राजस्व अनुसन्धान,

१०. सामान्य मूल्य नीति,

११. सामाजिक तथा आर्थिक विकासको लागि अन्तर्राष्ट्रिय सम्पर्क र समन्वय,

१२. आर्थिक, बैंकिङ्ग तथा मुद्रा विषयक अन्तर्राष्ट्रिय सम्पर्क समन्वय,

१३. वैदेशिक ऋण, अनुदान तथा अन्य द्विपक्षीय र बहुपक्षीय सहायता,

१४. विदेशी मुद्रा विनिमय तथा नियन्त्रण,

१५. सार्वजनिक ऋण तथा नियन्त्रण,

१६. तलब, भत्ता, दैनिक तथा भ्रमण भत्ता, निवृत्तभरण, उपदान लगायत आर्थिक दायित्व र सेवा सुविधा सम्बन्धी विषय,

१७. सरकारी स्वामित्वमा रहेका संस्थानको नियमन, नियन्त्रण, समन्वय र निर्देशन तथा तलब, भत्ता, वोनस, लागनी र लाभांश सम्बन्धी नीति निर्धारण,

१८. विश्व बैंक, अन्तर्राष्ट्रिय मुद्रा कोष, एशियाली विकास बैंक, अन्तर्राष्ट्रिय विकास संस्था तथा अन्य अन्तर्राष्ट्रिय वित्तीय संस्था,

१९. सरकारी कोषको व्यवस्थापन, सञ्चालन तथा प्रशासन,

२०. लेखा नियन्त्रण तथा व्यवस्थापन,

२१. सार्वजनिक प्रतिष्ठानको निजीकरण, अनुगमन र नियमन,

२२. सार्वजनिक संस्थान प्रशासन, नीति निर्माण र समन्वय,

२३. राजस्व आर्थिक प्रशासन तालिम,

२४. पूँजी बजार,

२५. सार्वजनिक लगानी,

२६. महालेखा परीक्षकको कार्यालय,

२७. कर्मचारी सञ्चय कोष,

२८. नागरिक लगानी कोष,

२९. सार्वजनिक संस्थान निर्देशन बोर्ड,

३०. सम्पत्ति शुद्धीकरण,

३१. युवा स्वरोजगार सम्बन्धी,

३२. अवकाश कोष,

३३. नेपाल लेखा परीक्षण सेवाको सञ्चालन।

३४. नगर बिकास कोष

४ अर्थ मन्त्रालयले गर्ने कार्य र सेवाः

(क) माथि बुंदा नं. (६) मा उल्लिखित कार्य क्षेत्र अन्तरगतका नीतिगत कार्यहरु र

(ख) मन्त्रालयको दैनिक प्रशासन सञ्चालन सम्बन्धी कार्यहरु ।

५ सचिवालय, महाशाखा, जिम्मेवार अधिकारी र सम्पूर्ण टेलिफोन नम्वरः

सि.नं.	सचिवालय/महाशाखा	जिम्मेवार अधिकारी	फोन नं.
१.	माननीय अर्थमन्त्री	श्री ज्ञानेन्द्र बहादुर कार्की	४२११३९०
२.	सचिव	डा. श्री शान्तराज सुबेदी	४२११३३२
३.	सचिव (राजस्व)	श्री शिशिर कुमार ढुङ्गाना	४२११७७०
४.	बजेट तथा कार्यक्रम महाशाखा	सहसचिव श्री केवल प्रसाद भण्डारी	४२११४०१
५.	अन्तराष्ट्रिय आर्थिक सहयोग समन्वय महाशाखा	सहसचिव श्री वैकुण्ठ अर्याल	४२११३७१
६.	राजस्व व्यवस्थापन महाशाखा	सहसचिव श्री बिष्णुप्रसाद नेपाल	४२११३१५
७.	आर्थिक नीति विश्लेषण महाशाखा	सहसचिव श्री उत्तर कुमार खत्री	४२११३२६
८.	संस्थान समन्वय महाशाखा	सहसचिव श्री गणेशप्रसाद पाण्डे	४२११३७७
९.	कानून तथा परामर्श महाशाखा	सहसचिव श्री उदयराज सापकोटा	४२११८१३
१०.	वित्तीय क्षेत्र व्यवस्थापन महाशाखा	सहसचिव श्री आनन्दराज ढकाल	४२११३०६
११.	अनुगमन तथा मूल्याङ्कन महाशाखा	सहसचिव श्री रामशरण पुडासैनी	४२००४१८
१२.	प्रशासन महाशाखा	सहसचिव श्री हरि बस्याल	४२११३००
१३.	अन्तर सरकारी वित्तिय व्यवस्थापन महाशाखा	सहसचिव श्री निर्मल हरि अधिकारी	४२११३१६

६ सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने दस्तुर र अवधिः

(क) सूचना दिँदा लिनुपर्ने शुल्क

- सूचना मागको निवेदन दिँदा कुनै शुल्क वा दस्तुर लाग्दैन।
- सामान्य आकारको (आठ दशमल बतीस इन्च चौडाइ र एघार दशमलब सात इन्च लम्बाइ सम्म साइज भएको) कागजमा तयार गरिएको वा रहेको दश पृष्ठ सम्मको सूचना निःशुल्क उपलव्ध गराइनेछ ।
- दश पृष्ठ भन्दा धेरै सूचना दिँदा निम्न अनुसार शुल्क लिइनेछ ।
- सामान्य आकारको (आठ दशमलब तीन इन्च चौडाइ र एघार दशमलब सात इन्च लम्बाइसम्म साइज भएको) कागजमा तयार गरिएको वा रहेको दश पृष्ठभन्दा बढी सूचनाको लागि प्रति पृष्ठ पाँच रूपैंयाँ लाग्नेछ।
- माथि उल्लेख भए भन्दा ठूलो आकारको कागजमा तयार गरिएको वा रहेको सूचनाको लागि प्रति पृष्ठ दश रूपैयाँ लाग्नेछ। सुरुका दश पेज निःशुल्क दिनुपर्ने वाध्यता यसमा रहने छैन ।
- डिस्केट, सीडी र अन्य यस्तै प्रकारका डिजिटल माध्यम र प्रविधिद्वारा प्रदान गरिने सूचनाको लागि प्रति डिस्केट, सीडी वापत पचास रूपैयाँ लाग्नेछ ।
- कुनै सूचना तयार गर्दा माथि लेखिए भन्दा बढी खर्च लाग्ने भएमा वास्तविक लागतको आधारमा दस्तुर लिइनेछ।
- प्रचलित कानुनमा सूचना माग गर्दा लाग्ने दस्तुरको सम्बन्धमा छुट्टै व्यवस्था भएकोमा भने सोही बमोजिम दस्तुर लाग्नेछ ।
- मूल्य राखी विक्री वितरण गर्ने मुद्रित वा कुनै पनि माध्यमको सूचना सामग्रीको दस्तुर त्यसमा अंकित वा निर्धारित मूल्यबमोजिम नै हुनेछ।
- तर अर्थ मन्त्रालयको उद्देश्य र कामको प्रवर्द्धनका लागि वितरण गरिने सूचना-सामग्रीको शुल्क लाग्ने छैन ।

(ख) सूचना उपलब्ध गराए बापत शुल्क लिने तरिका

(१) नगद लिएर राजस्व खातामा जम्मा गर्न सकिन्छ ।

(२) कुनै बैकंमा जम्मा गर्न लगाई सो को भौचर पेश गर्न लगाउन सकिन्छ ।

(३) सो रकम बराबरको हुलाक टिकट निवदेनमा टाँस्न लगाउन पनि सकिन्छ ।

(ग) सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने अवधि

(१) सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ७ ले तोकेको अवधि भित्र, निवेदन प्राप्त भएपछि सूचना अधिकारीले तत्काल उपलव्ध गराउन सकिने प्रकृतिको सूचना भए तत्काल र तत्काल उपलव्ध गराउन नसकिने प्रकृतिको सूचना भए निवेदन प्राप्त

भएको मितिले पन्ध्र दिनभित्र निवेदकलाई उपलव्ध हुनेछ । कुनै व्यक्तिको जीउ ज्यानको सुरक्षासंग सम्बन्धित सूचना माग गरेको पाइएमा २४ घण्टाभित्र उपलव्ध गराइने छ।

(२) अन्य विशेष ऐन नियमले अवधि तोकेकोमा सोही बमोजिम ।

७ निर्णय गर्ने प्रक्रिया र अधिकारीः

(क) निर्णय प्रक्रिया सम्बन्धमाः

(१) मन्त्रालयले उपलव्ध गराउने सेवा सम्बन्धमाः

- सरकारी निर्णय प्रक्रिया सरलीकरण निर्देशिका, २०६५ बमोजिम ।

(२) सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ बमोजिम माग गरिने सूचना सम्बन्धमाः

- सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ७ बमोजिम ।

(ख)निर्णय गर्ने अधिकारी सम्बन्धमाः

- मन्त्रालयले सम्पादन गर्ने नीतिगत एवं अन्य कार्यहरु सम्बन्धमाः
- मन्त्रिपरिषदमा प्रस्ताव पठाएर
- माननीय अर्थ मन्त्रीस्तरबाट
- अर्थ सचिवस्तरबाट
- सचिव(राजस्व) स्तरबाट
- माननीय अर्थ मन्त्रीबाट प्रत्यायोजित अधिकार बमोजिम
- सुशासन (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) ऐन, २०६४ बमोजिम प्राप्त अधिकार बमोजिम, र
- अन्य विशेष ऐन, नियमले सचिवले गर्ने भनी तोकिएका कामहरु ।
- सचिवले प्रत्यायोजन गरेको अधिकार वमोजिम तोकिएको कर्मचारीले ।
- सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ बमोजिम माग गर्ने सूचना सम्बन्धमा अर्थ सचिवले ।

९. निर्णय उपर उजुरी सुन्ने अधिकारीः

क) अर्थ मन्त्रालयले उपलव्ध गराउने सेवा सम्बन्धमाः-

प्रचलित ऐन कानूनमा तोकिएको व्यवस्था बमोजिम

ख) सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ वमोजिम परेको उजुरी सम्बन्धमाः-

राष्ट्रिय सूचना आयोग

१०. सम्पादन गरेका मुख्य मुख्य कामको विवरणः

१०.१. समष्टिगत आर्थिक व्यवस्थापन

(क) समष्टिगत आर्थिक परिसूचक

गत आर्थिकको वर्षको प्रमुख आर्थिक परिसूचकहरु निम्न वमोजिम रहेका छन् :-

- आर्थिक बृद्धिदर ६.९ प्रतिशत।
- मुद्रा स्फीति : २.८% (२०७४ जेठ महिनाको)
- राजस्व परिचालन : ६०९अर्ब (लक्ष्यको तुलनामा १०७ %)

- नेप्से परिसूचक (२०७४ असार मसान्त) : १५८२.६७
- शोधनान्तर बचत (२०७४ जेठ) : ७४ अर्ब २६ करोड बचत
- सरकारी कोषको अवस्था (२०७४ असार ३१ गते) : रु १९९ अर्ब ८३ करोड बचत
- विप्रेषण २०७४ जेठसम्मः रु. ६३३ अर्ब ४२ करोड (अघिल्लो बर्षको तुलनामा ५.८% ले बृद्धि)
- निर्यात २०७४ जेठसम्म : रु. ६८ अर्ब ६२ करोड (अघिल्लो बर्षको तुलनामा १०.४% ले बृद्धि)
- आयात २०७४ जेठसम्म : रु ८९६ अर्ब ५७ करोड (अघिल्लो बर्षको तुलनामा ३०.९% ले बृद्धि)
- बिदेशी बिनिमय संचिति २०७४ जेठसम्मः रु १०७० अर्ब २६ करोड (२०७३ असारको तुलनामा ३% ले बृद्धि)
- उक्त संचितिले १३.३ महिनाको वस्तु र ११.५ महिनाको बस्तु तथा सेवाको आयात धान्न पर्याप्त रहेको ।

(ख) आर्थिक नीतिः- संघीय नेपालको राष्ट्रिय आर्थिक नीतिको मस्यौदा तयार भएको। हरेक वर्ष बजेट मार्फत् वित्तीय नीति (खर्च, राजस्व, सार्वजनिक ऋण) सार्वजनिक हुने गरेको।

(ग) विकस सहायता नीति, २०७१ कार्यान्वयन भइरहेको।

(घ) सार्वजनिक निजी-साझेदारी नीति स्वीकृत भई कार्यान्वयन भईरहेको।

१०.२.बजेट, तर्जुमा, स्वीकृति, कार्यान्वयन तथा सार्वजनिक खर्च व्यवस्थापन

- आर्थिक वर्ष २०७४/०७५ को बजेट जेठ १५ गेत व्यवस्थापिका-संसद्मा प्रस्तुत भई असार महिना भित्रै वजेटसँग सम्बन्धित बिनियोजन विधेयक, आर्थिक बिधेयक, राष्ट्र ऋण उठाउने विधेयक स्वीकृत भई साउन १ गते देखि बजेट कार्यान्वयनमा आईसकेको छ ।
- प्रस्तुत बजेटले संविधान कार्यान्वयनमा सहयोग गर्ने, दिगो समावेशी र उच्चदरको आर्थिक वृद्धि हासिल गर्ने, समष्टिगत आर्थिक स्थायित्व कायम गर्ने र राज्यद्वारा प्रदान गरिने सेवामा आम नागरिकको पहुँच वृद्धि गर्ने उद्देश्य लिएको छ। आर्थिक वर्ष २०७४/७५ लागि कूल रु. १२ खर्व ७८ अर्व ९९ करोड बजेट प्रस्तुत गरेकोमा चालूतर्फ रु ८ खर्ब ३ अर्ब ५३ करोड अर्थात् ६२.८ प्रतिशत, पूँजीगत तर्फ रु. ३ खर्ब ३५ अर्ब १७ करोड अर्थात २६.२ प्रतिशत र वित्तीय व्यवस्थातर्फ रू १ खर्ब ४० अर्ब २८ करोड अर्थात् ११.० प्रतिशत रहेको छ। खर्च बेहोर्ने स्रोततर्फ राजस्वबाट रु ७ खर्ब ३० अर्ब ५ करोड, साँवा फिर्ता प्राप्तिबाट रु १५ अर्ब, बैदेशिक अनुदानबाट रु ७२ अर्ब १६ करोड, बैदेशिक ऋणबाट रु २ खर्ब १४ अर्ब ३ करोड, १ खर्ब ४५ अर्ब आन्तरिक ऋणबाट र १ खर्ब २ अर्ब ७३ करोड गत आ.ब. को नगद मौज्दातबाट व्यहोरिने छ ।
- निर्वाचन सम्पन्न भईसकेका र निर्वाचन हुने क्रममा रहेका जम्मा ७४४ स्थानीय तहहरुको लागि आवश्यक वित्तीय हस्तान्तरणको व्यवस्था मिलाईएको छ। जस अनुसार समानिकरण अनुदान रु. १ खर्ब ४८ अर्ब ६३ करोड र सशर्त अनुदान तर्फ रु. ७६ अर्ब ४१ करोड गरी स्थानीय तहमा जम्मा रु. २ खर्ब २५ अर्ब ५ करोड स्थानीय तहमा हस्तान्तरण गर्ने गरी वजेट स्वीकृत भएको छ। जनसंख्या, विकासको अवस्था र लागत समायोजित क्षेत्रफललाई मानक मानी यस्तो अनुदान हस्तान्तरण भएको छ। संघीयताको वास्तविक अनुभूत गर्ने र आफ्नो विकास निर्माणको

छनौट आफैंले गर्ने गरी गाउँपालिकाले न्यूनतम रू. १० करोड र अधिकतम रू. ३९ करोड, नगरपालिकाले न्यूनतम रू. १५ करोड र अधिकतम रू. ४३ करोड, उप-महानगरपालिकाले न्यूनतम रू. ४० करोड र अधिकतम रू ६३ करोड तथा महानगरपालिकाले न्यूनतम रू. ५६ करोड र अधिकतम रू. १ अर्ब २४ करोड अनुदान प्राप्त गर्ने व्यवस्था मिलाइएको छ।

- यसैगरी सशर्त अनुदान तर्फ रु. ७६ अर्ब ४१ करोडमध्ये गाउँपालिकाले न्यूनतम रू. १ करोड २० लाख र अधिकतम रु. १७ करोड २२ लाख, नगरपालिकाले न्यूनतम रु ३ करोड ९५ लाख र अधिकतम रु ३१ करोड ३७ लाख उप-महानगरपालिकाले न्यूनतम रु १४ करोड ८० लाख र अधिकतम रु ३१ करोड तथा महानगरपालिकाले न्यूनतम रु २८ करोड १२ लाख र अधिकतम रु ७८ करोड ३९ लाख प्राप्त गर्ने छन्।
- स्थानीय तहको अधिकार सूचीभित्र पर्ने तर हाल विषयगत मन्त्रालयहरूबाट कार्यान्वयन भइरहेका आयोजना तथा कार्यक्रम मध्ये गाउँपालिका भित्रको रू. ५० लाखसम्म, नगरपालिका भित्रको रु. १ करोडसम्म र उप-महानगरपालिका तथा महानगपालिका भित्रको रु. २ करोडसम्म बजेट भएका आयोजनाहरु सम्बन्धित विषयगत मन्त्रालयहरूले साउन मसान्तभित्र तत् तत् स्थानीय तहमा बजेट तथा कार्यक्रम हस्तान्तरण गर्नुपर्ने र आवश्यक प्राविधिक सहयोग उपलब्ध गराउनुपर्ने व्यवस्था गरिएको छ।
- आर्थिक वर्ष २०७४।७५ मा गठन हुने प्रदेश सरकारको संस्थागत, प्राविधिक र स्रोत परिचालन क्षमता वृद्धि गर्न तथा यिनको पूर्वाधार निर्माणका लागि संक्रमणकालिन व्यवस्थापन स्वरुप प्रति प्रदेश न्यूनतम रु. १/१ अर्ब गरी जम्मा रु. ७ अर्ब विनियोजन गरिएको छ।
- स्थानीय तहमा वित्तीय हस्तान्तरण सम्वन्धी विवरण समावेश गरी छुट्टै किताव प्रकाशन गरिएको।
- आ.व. २०७४/७५ को वजेट कार्यान्वयन सम्वन्धी मार्गदर्शन जारी गरिएको।

१०.३. आ.व. २०७३/७४ को चालु पुँजीगत र वित्तीय व्यवस्था तर्फ (आषाढ मसान्तसम्म) को खर्चको स्थितिः

खर्च शीर्षक	खर्च रकम रु. (०००)	बजेटको प्रतिशत	कैफियत
चालू खर्च	५,१६,२७,०९,९५	८३.६५	
पूँजीगत खर्च	२,०४,३९,७२,०८	६५.५२	
वित्तीय व्यवस्था	१,०२,८३,६५,४६	८५.८२	
जम्मा खर्चः	८,२३,५०,४७,४९	७८.५१	

१०.४. भूकम्प पछिको पुननिर्माण र नवनिर्माणका लागि बजेट व्यवस्थापन

- भूकम्पबाट क्षतिग्रस्त भएका बिद्यालय, स्वास्थ्य संस्था , महत्वपर्ण सरकारी भवन लगायतका सार्वजनिक संरचनाहरु, विश्व सम्पदासूचीमा रहेका ऐतिहासिक एवम् पुरातात्विक महत्वका स्थल तथा पशुपति क्षेत्रका संरचनाहरुको पुनर्निर्माणका लागि राष्ट्रिय पुनर्निर्माण प्राधिकरणलाई शुरुमा

नै अख्तियारी दिएको रकमको अलावा असाढ मसान्तसम्म रु. २९ अर्व थप रकम निकासा दिइएको ।

- आर्थिक वर्ष २०७४/७५ का लागि रु १ खर्व ४६ अर्व विनियोजन गरिएको।
- भूकम्प पीडितहरूलाई घर निर्माणका लागि २ प्रतिशतको व्याजदरमा कर्जा उपलव्ध गराउने व्यवस्था अन्तर्गत २०७३ जेठ मसान्तसम्म रु.८१ करोड ६५ लाख कर्जा प्रवाह भएको ।

१०.५. राजश्व परिचालन र राजस्व चुहावट नियन्त्रण

- आ.व. २०७३।७४ को आषाढ महिनासम्मको राजस्व असूली लक्ष्य रु.५६५ अर्व ८९ करोड रहेकोमा रु. ६०९ अर्व १८ करोड असूली भइ लक्ष्यको तुलनामा १०७.६५ प्रतिशतले प्रगति भएको ।राजस्व संकलनको शीर्षकगत विस्तृत विवरण अनूसूचीमा उल्लेख छ ।
- सम्माननीय प्रधानमन्त्रीज्यूबाट व्यवस्थापिका संसदमा प्रस्तुत भएका विषयहरु मध्ये राजस्व व्यवस्थापन महाशाखासंग सम्बन्धित विषयको कार्ययोजना बनाई कार्यान्वयन गरिएको ।
- सम्बृद्ध नेपालको लागि दिगो आर्थिक विकासको तत्कालिन कार्यान्वयन कार्ययोजना २०७३,कार्यान्वयनको चरणमा रहेको ।
- पाँचौं चरणको भन्सार सुधार तथा आधुनिकीकरण रणनीति तथा कार्ययोजना,२०१७-२०२१ स्वीकृत भई कार्यान्वयनको क्रममा रहेको ।
- मुल्य अभिबृद्धि कर निर्देशिका,२०६८ को पहिलो संशोधन,२०७३ स्वीकृत भइ कार्यान्वयनमा ल्याईएको ।
- व्यापारिक वस्तुहरुको आन्तरिक ओसारपसार सम्बन्धी नियमन निर्देशिका,२०६५ को पहिलो संशोधन स्वीकृत भई कार्यान्वयनमा ल्याईएको ।
- न्यून विजकीकरण भएका वस्तुहरु खरिद गर्ने कार्य भन्सार कार्यालयहरुमा शुरुवात भएको र आन्तरिक राजस्व विभाग तर्फ सो सम्बन्धी कार्यविधि तयार भई छलफल भएको ।
- विश्व भन्सार संगठनद्धारा प्रतिपादित भन्सार कार्यविधिहरुको सरलीकरण तथा सामान्जस्यीकरण सम्बन्धी संशोधित अन्तर्राष्ट्रि«य महासन्धि (International Convention on the Simplification and Harmonization of Customs Procedures) को Instrument of Accession संगठनका महासचिवलाई सन् २०१७ फ्रेबुअरी मा बुझाईएको ।
- निकासी पैठारी व्यापारलाई व्यवस्थित गर्न सम्वन्धित व्यवसायिहरुलाई आयात निर्यात संकेत नम्बर (EXIM CODE) प्रदान गर्ने काम शुरु गरिएको ।
- मेची, सुख्खा बन्दरगाह, वीरगन्ज, भैरहवा, विराटनगर, कृष्णनगर भन्सार कार्यालयहरुमा वेभमा आधारित ASYCUDA World प्रणाली लागू गरिएको ।
- Nepal National Single Window को प्रणाली विकासका लागि पहिलो चरणमा १६ विभिन्न निकायहरु पहिचान गरी खरिद प्रक्रिया यकिन गर्ने सम्वन्धमा Two Stage Bidding मा आधारित भई First Stage Bid को लागि सूचना प्रकाशन गरि प्राप्त भएका प्रस्तावहरुको मूल्यांकन भईरहेको ।
- हार्मोनाईज्ड प्रणालीको छैठौ संस्करण (२०१७) अनुरुप वस्तु वर्गीकरण शिर्षक तथा उपशिर्षक अद्यावधिक गरी कार्यान्वयनमा ल्याइएको ।

- मेची, विराटनगर, वीरगन्ज, भैरहवा, नेपालगञ्ज र कञ्चनपुर भन्सार कार्यालयहरुमा Whole Baggage X-Ray Machine जडान गरिएको ।
- Time Release Study गरी सोको Report को आधारमा भन्सार कागजात तथा प्रकृयालाई व्यवस्थित गरीएको।
- विभिन्न मुलुकहरुसंग दोहोरो कर मुक्ति सम्झौता गरी लगानी आकर्षित गर्ने क्रममा मित्रराष्ट्र बंगलादेशसंग गर्न लागिएको सम्झौता सम्बन्धी कारवाही अघि बढाउन परराष्ट्र मन्त्रालयमा पठाईएको ।
- आ.व.२०७२/७३ मा १४,३०,४४५ करदाताहरु करको दायरामा रहेकोमा आ.व.२०७३/७४ मा १,९२,७८६ थप करदाता करको दायरामा आइ २०७४ असार मसान्तसम्ममा करको दायरामा आएका करदाताको संख्या १६,२३,२३१ पुगेको ।
- अर्थ मन्त्रालय र अन्तर्गतका निकायहरुमा कार्यरत कर्मचारीहरुलाई राजस्व र आर्थिक प्रशासन सम्बन्धी तालिम दिने कार्यक्रम अनुसार विभिन्न तहका कर्मचारीहरुलाई सेवाप्रवेश, सेवाकालिन तथा अल्पकालिन तालिमहरु प्रदान गरिएको ।

१०.६. अन्तर्राष्ट्रिय आर्थिक सहायता परिचालन

- आ.ब. २०७३/७४ श्रावण देखी अषाढ मसान्त सम्म विभिन्न आयोजनाहरुका लागि कुल रु. २ खर्ब ५६ अर्ब बरावरको प्रतिबद्धता प्राप्त भएको छ । जसमध्ये ऋण रु. १ खर्ब ९६ अर्व (७६.४५%)तथा अनुदान रु ६० अर्ब ४२ करोड (२३.५५%) बरावरको रहेको छ ।

१०.७. बित्तिय क्षेत्र व्यवस्थापन

- वित्तीय क्षेत्र विकास रणनीतिको कार्यान्वयन भैरहेको।
- बैंक तथा वित्तीय संस्थाले रु. ३० लाख वा सोभन्दा बढीको रकम भुक्तानी गर्दा अनिवार्य रुपमा एकाउन्टपेयी चेक मार्फत भुक्तानी गर्नु पर्ने व्यवस्था मिलाइएको आ.व. २०७४।७५ वाट नगद कारोवारको सीमा रु. १० लाख कायम गरिएको। साथै, फर्म, कम्पनी, संस्था वा कार्यालयको नाममा जारी गरिएका चेकहरूको भुक्तानी समेत एकाउन्टपेयी हुनुपर्ने व्यवस्था गरिएको ।
- वाणिज्य बैंकहरूले विपन्न वर्गमा प्रवाह गर्ने कर्जामध्ये २ प्रतिशत कर्जा बैक स्वयमले प्रत्यक्ष रुपमा बिपन्न वर्गमा लगानी गर्नु पर्ने व्यवस्था कार्यान्वयनमा ल्याइएको छ । त्यसैगरी, व्यावसायिक कृषि परियोजनाको धितोमा बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूबाट प्रवाह हुने रु. १० लाखसम्मको कर्जालाई विपन्न वर्ग कर्जामा गणना गर्ने व्यवस्था मिलाइएको ।
- समष्टिगत विवेकशील नियमनमार्फत वित्तीय स्थायित्व कायम गर्न वाणिज्य वैंकहरूले कुल निक्षेपमा संस्थागत निक्षेपको अंश घटाउने, शेयरको धितोमा प्रवाह हुने मार्जिन प्रकृतिको कर्जाको सुरक्षण वापत शेयरको मूंल्याङ्कन कम गर्ने, रियल स्टेट कर्जा र त्यसको सुरक्षणबीचको अनुपात घटाउने, नगद कारोबारको सीमा कम गर्ने जस्ता व्यवस्था कार्यान्वयनमा ल्याइएको छ ।
- २०७२ बैशाखको भूकम्पबाट अति प्रभावित काठमाडौं उपत्यका बाहेकका जिल्लाहरूमा रहेका बैक तथा बित्तिय संस्थाका शाखा स्वीकृत स्थानमा रहन असुविधा हुन गएमा सोही जिल्लाको उपयुक्त स्थानमा स्थानान्तरण गर्न राष्ट्र बैंकको स्वीकृत लिनु नपर्ने व्यवस्था मिलाइएको ।

- बीमकको संस्थागत सुशासन निर्देशिका, २०७३ लागु भएको, लघु बीमालाई निम्न आयस्तर भएका जनता समक्ष पुऱ्याउनका लागि ७५ रै जिल्लामा लघु बिमा कार्यक्रम विस्तार गर्ने कार्य प्रारम्भ हुनाका साथै बीमा व्यवसाय सम्बन्धी एकिकृत तथ्याङ्क संकलनका लागि एकिकृत सूचना प्रणाली समेत लागू गरिएको ।
- सार्वजनिक ऋण व्यवस्थापनलाई प्रभावकारी तुल्याउन सार्वजनिक ऋण व्यवस्थापन महाशाखा गठन गर्न O & M Survey गरी Software खरिदको प्रक्रिया अगाडि बढाइएको ।
- वित्तिय पहुँचको अभिवृद्धि गर्न मध्यपश्चिम तथा सुदूरपश्चिम क्षेत्रका साथै भूकम्पबाट अति प्रभावित क्षेत्रमा बैंक तथा वित्तिय संस्थाका शाखा खोल्ने, बिस्तारित कक्ष (Extension Counter) र शाखारहित बैकिङ्क (Branchless Banking) सुविधा पु-याउने कार्यलाई तीव्रता दिइएको छ ।
- व्यावसायिक कृषि तथा पशुपक्षीं कर्जामा प्रदान गरिने व्याज अनुदान सम्बन्धी कार्य विधि, २०७३ संशोधन गरी कार्यान्वयनमा ल्याइएको।

१०.८. कानुन तर्जुमा तथा संशोधन

- निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण कोष विधेयक, २०७२, बैंकिङ्ग कसूर तथा सजाय (पहिलो संशोधन) विधेयक, २०७१, कर्मचारी संचयकोष (नवौं संशोधन) विधेयक, २०७१, लेखापरीक्षण (पहिलो संशोधन) विधेयक, २०७१, आर्थिक विधेयक, २०७३ , राष्ट्र ऋण उठाउने विधेयक, २०७३, ऋण तथा जमानत (एक्काइसौं संशोधन) विधेयक, २०७३, नेपाल राष्ट्र बैंक (दोस्रो संशोधन) विधेयक, २०७१ व्यवस्थापिका संसदबाट पारित भएको ।
- बोनस (पांचौं संशोधन) विधेयक, २०७३, मन्त्रिपरिषदबाट स्वीकृत भइ व्यवस्थापिका संसदमा पेश भएकोमा २०७४ साउनमा पारित भएको, सम्पत्ति शुद्धीकरण (मनि लाउण्डरिङ्ग) निवारण नियमावली, २०७३ मन्त्रिपरिषदबाट स्वीकृत भइ कार्यान्वयको चरणमा रहेको ।
- योगदानमुलक निवृत्तिभरण सम्बन्धि कानुनको मस्यौदा तर्जुमा गरी सहमतिको लागि कानुन मन्त्रालयमा पठाइएको ।
- संघीय आर्थिक कार्यविधि सम्बन्धी विधेयक(धारा १२५) को मसौदा तयार भई कानुन मन्त्रालयमा पठाइएको ।
- संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको बजेट घाटा व्यवस्थापन तथा वित्तीय अनुशासन (धारा ६० (६) , अन्तर सरकारी वित्तीय व्यवस्थापन , नेपाल सरकारले संघीय संचित कोषबाट प्रदान गर्ने सशर्त, समपूरक र विशेष अनुदान (धारा ६०(६) , प्रदेश र स्थानीय तहको बजेट पेश गर्ने समय (धारा ५९ (३) र वित्तीय अनुशासन (धारा ६० (६) विषयहरु समाबेश भएको अन्तरसरकारी वित्तिय व्यवस्थापन ऐनको मस्यौदा तयार गरी व्यवस्थापिका संसदमा पेश भएको । साथै राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग सम्बन्धी विधेयक व्यवस्थापिका-संसदमा पेश गरिएको। कर संहिता (Tax Code) विधेयक (बजेट वक्तव्य २०७३/०७४) , राजस्व बोर्ड गठन विधेयक (बजेट वक्तव्य २०७३/०७४) मसौदा तर्जुमा गरी कानून मन्त्रालयमा पठाईएको ।

१०.९. सार्वजनिक संस्थान व्यवस्थापन

- कुनै बित्तिय संस्थाले लगानी गर्न इच्छुक भएको अवस्थामा ऋण तथा जमानत ऐन, २०२५ को परिधिभित्र रही नेपाल बायुसेवा निगमलाइ २ थान wide Body वायुयान खरीद गर्न सहमति प्रदान गरिएकोमा कर्मचारी संञ्चयकोष र नागरिक लगानी कोषवाट ऋण लगानी गर्ने गरी सम्झौता भईसकेको ।
- निजिकरण समितिको बैठक बसी हेटौडा कपडा उद्योग, बुटवल धागो कारखाना, बीरगन्ज चिनी कारखाना जस्ता बन्द भएका उद्योगहरु पुर्नसंचालन गर्ने र रुग्ण अवस्थामा रहेको गोरखकाली रबर उद्योगको सुधार सम्बन्धमा प्रक्रिया अगाडि बढाइएको ।
- सार्वजनिक संस्थानको व्यवस्थापन तथा संचालन र संस्थानहरुबाट वितरण हुने सेवा प्रवाहलाइ चुस्त दुरुस्त र थप प्रभावकारी बनाउने सम्बन्धमा अर्थ मन्त्रालयले प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषदको कार्यालय, उद्योग, बाणिज्य, आपुर्ति, कृषि मन्त्रालय र महालेखा नियन्त्रकको कार्यालय लगायत अन्य सरोकारवाला निकाय समेतको सहकार्य र समन्वयमा अध्ययन गरी प्रतिबेदन पेश गर्न एक कार्यदल गठन गरी अध्ययन कार्य भइरहेको ।

१०.१० अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन

- संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको वित्त व्यवस्थापनका वषयमा कार्य गर्न छुट्टै अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन महाशाखा स्थापना गरिएको।
- संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको वित्त व्यवस्थापनको क्षेत्राधिकारलाई व्यवस्थित गर्नका लागि अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन विधेयक तर्जुमा गरी नेपाल सरकार, मन्त्रिपरिषदबाट स्वीकृत भई व्यवस्थापिका संसदमा प्रस्तुत गरिएको।
- राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग विधेयक स्वीकृतार्थ नेपाल सरकार, मन्त्रीपरिषदबाट स्वीकृत भई व्यवस्थापिका संसदमा पेश गरिएको।
- आर्थिक वर्ष २०७४/७५ का लागि स्थानीय तहमा हस्तान्तरण हुने समानीकरण तथा सशर्त अनुदानका आधार र मापदण्ड तयार भई स्थानीय तहलाई बजेट विनियोजन भईसकेको।

१०.११ अनुगमन तथा मूल्याङ्कन

- बजेट कार्यान्वयनलाई प्रभावकारी बनाउन नतिजामूलक अनुगमन कार्यलाई निरन्तरता दिइएको ।
- माननीय मन्त्रीज्यूको अध्यक्षतामा मन्त्रालयका सचिवहरुसँग बजेट कार्यान्वयनका बिषयमा छलफल गरिएको ।
- प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषदको कार्यालयबाट यस अवधिमा प्राप्त हेलो सरकारसँग सम्बन्धित ६३५ वटा गुनासाहरु मध्ये ६३५ वटा फर्छ्यौट गरिएको ।
- प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रीपरिषदकाव कार्यालय तथा योजना आयोगमा पठाउनुपर्ने विवरणहरु समयमै पठाइएको ।
- मन्त्रालयको मासिक तथा चौमासिक प्रगति विवरण नियमित रुपमा तयार गरिएको।
- २०७४ बैशाखमा मन्त्रालयस्तरीय विकास समस्या समाधान समितिको वैठक गरी समीक्षा गर्नुका साथै आयोजनाको लक्ष्य बमोजिम प्रगति हासिल गर्न मातहत निकायहरुलाई निर्देशन दिइएको।

१०.१२ अन्य

- वृत्ति विकासलाई कार्यसम्पादनसँग आवद्ध गर्ने सम्बन्धमा विभागीय प्रमुख तथा कार्यालय प्रमुखहरुसंग कार्य सम्पादन सम्झौता गरीएको र सोही वमोजिम ती पदाधिकारीहरुको कार्य सम्पादन मूल्यांकन गर्ने प्रणालीको विकास गरीएको ।
- सम्पत्ति शुद्धिकरण निवारणको कार्यलाई अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्ड अनुरुप तुल्याउने क्रममा आगामी दिनमा यस सम्बन्धी हुने सम्पादित कार्यको मूल्याङ्कन पूर्व नै नेपालको अवस्थाको स्व-मुल्यांकन गर्न बिषयगत समिति बनाई कार्य अगाडि बढाइएको ।

११. महाशाखागत (निकायगत) उपलब्धिहरु

११.१ बजेट तथा कार्यक्रम महाशाखा

- आर्थिक वर्ष २०७४/७५ को वजेट व्यवस्थापिका संसदबाट स्वीकृत भई विनियोजन ऐन तथा राष्ट्र ऋण उठाउने ऐन समेत पारित भईसकेको छ।
- स्थानीय तहमा बजेट तर्जुमा, कार्यान्वयन, आर्थिक व्यवस्थापन तथा सम्पत्ति हस्तान्तरण सम्बन्धी निर्देशिका, २०७४, स्वीकृत तथा प्रकाशन गरी ७४४ वटा स्थानीय तहमा पुऱ्याईनुका साथै सम्बन्धित निकायहरूमा समेत पठाईसकिएको छ।
- यसैगरी आर्थिक वर्ष २०७४/७५ को वजेट कार्यान्वयनको लागि विनियोजन ऐनको व्यवस्था बमोजिम हुने गरी बजेट कार्यान्वयन सम्बन्धी मार्गदर्शन सबै मन्त्रालय तथा निकायहरूलाई आषाढ महिनभित्र नै पठाईसकिएको छ।
- ७४४ वटा स्थानीय तहलाई प्रति स्थानीय तह रु. १ करोडका दरले रू. ७ अर्ब ४४ करोड निकाशा गरी सो रकम फ्रिज नहुने व्यवस्था मिलाईएको छ।
- अन्तराष्ट्रिय मुद्रा कोषको व्याजरहित बण्ड र एस.डि.आर. कोटा वृद्धि वापतको दायित्व भुक्तान गर्न रू. ७ अर्ब ३० करोड २४ लाख ६७ हजार ४ सय ४३ लगानी तथा साँवा भुक्तान गरिएको छ।
- मत्रिपरिषदको निर्णय वमोजिम द्धन्द्धमा मृत्यु भएका व्यात्तिका परिवारलाई रु. ५ लाखका दरले आर्थिक सहायता प्रदान गर्न रु. ८ अर्व ४५ करोड निकासा गरिएको ।
- स्थानीय तहको निर्वाचनका लागि निर्बाचन आयोगलाई १० अर्व २९ करोड र सुरक्षा निकायलाई रु. ८ अर्व ८४ करोड गरी जम्मा रु. १९ अर्व १३ करोड निकासा दिईएको ।
- निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण कोष ऐन, २०७३ को व्यवस्था बमोजिम निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण कोषमा रू. १ अर्ब लगानी गरिएको छ।
- यस मन्त्रालयबाट स्रोतको सुनिश्चितता र सहमति दिईएका आयोजना तथा कार्यक्रमको लागि कार्य प्रगतिका आधारमा सम्पन्न कार्यको भुक्तानी गर्न निकासा दिइएको।
- युवा उद्यम कार्यक्रम संचालन निर्देशिका, २०७३ ,सामूदायिक माध्यामिक विद्यालयका लागी शिक्षक दरबन्दी थप निर्देशिका, २०७३, सप्तरी जिल्लाका बाढी पिडित परिवारलाई प्रति परिवार रु २५ हजार र घर निर्माणका लागी बाणिज्य बैकबाट सहुलियत ऋण उपलब्ध गराउने गरी मन्त्रिपरिषदमा प्रस्ताव पेश गर्न सहमति, द्रुत गति मार्ग (Fast Track) निर्माणको कार्यविधि मन्त्रिपरिषदमा प्रस्ताव पेश गर्न सहमति, स्थानीय निकाय वित्तीय आयोगको न्यूनतम शर्त/कार्यसम्पादन प्रतिवेदन अध्ययन/ पुनरावलोकन गर्ने विषयमा सहमति प्रदान गरिएको ।
- व्यवस्थापिका संसदमा प्रस्तुत गरिएका वजेटसँग सम्वन्धित विधेयक, जनेट वक्तब्य, रातो किताव, मन्त्रालयगत प्रगति विवरण र प्राविधिक सहायता सम्वन्धी विवरण सबैको जानकारी एंव पहुँचका लागि तत्काल प्रकासन गरिएको ।

११.२ सार्वजनिक व्यवस्थापन एवं सामान्य प्रशासनः

- आर्थिक वर्ष २०७३/७४ को स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रमअनुसार मन्त्रालयमा कार्यारत ४५ जना कर्मचारीहरुलाई सवारी चालक तालिम, ६ जना कर्मचारीहरुलाई अंग्रजी भाषा तालिम र २ जना कर्मचारीहरुलाई It specialized तालिम दिने कार्य सम्पन्न गरिएको।
- भन्सार ऐन, २०६४ बमोजिम जफत भएका सवारी साधनहरुका साथै एउटा सरकारी निकायको दर्ता, स्वामित्वमा रहेको सवारी साधन आर्थिक कार्यविधि ऐन, २०५५ र नियमावली २०६४ बमोजिम अर्को सरकारी निकायले प्रयोग गर्ने गरी विभिन्न सरकारी निकायलाई हस्तान्तरण गरिएको।
- अर्थ मन्त्रालयमा Enterprise Messaging Software जडान गरिएको, मन्त्रालयको सर्भर रुपमा It Equipment (Server & Scan) खरिद तथा जडान सम्पन्न भएकव र Documentation Center को लागि बजेट तथा कार्यब्रम महाशाखामा High-End Photocompy लगायतका उपकरण खरिद तथा जडाजन सम्पन्न भएको।
- चालु आर्थिक वर्षको प्रारम्भमा यस मन्त्रालयको बेरुजु रकम रु. ८ अर्व ३४ करोड रहेको र उक्त बेरुजु रकममध्ये २०७४ अषाढ मसान्तसम्म रु.३ अर्व ९५ करोढ फछ्यौंट भई ४७.३७ प्रतिशत प्रगति हासिल गरिएको।
- नेपालको संविधान कार्यान्वयन अन्तर्गत स्थानीय तहमा वित्तीय हस्तान्तरणको व्यवस्था मिलाउन अर्थ मन्त्रालयको संगनात्मक सुधार गरी "अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन" महाशाखाको स्थापना गरिएको।
- मन्त्रालय अन्तर्गत प्रदान गरिने सेवालाई पारदर्शि, जनउत्तरदायी र प्रभावकारी बनाउन सुशासनमा जोड दिइएको।

११.३ राजस्व व्यवस्थापन महाशाखा

- यस आ.व.को आषाढ महिनासम्मको राजस्व असूली लक्ष्य रु.५६५अर्व ८९ करोड रहेकोमा रु. ६०९ अर्व १८ करोड असूली भइ लक्ष्यको तुलनामा १०७.८ प्रतिशतले प्रगति भएको ।
- सम्माननीय प्रधानमन्त्रीज्यूबाट व्यवस्थापिका संसदमा प्रस्तुत भएका विषयहरु मध्ये राजस्व व्यवस्थापन महाशाखासंग सम्बन्धित विषयको कार्ययोजना बनाई निरन्तर कार्यान्वयन भईरहेको ।
- वजेट वक्तव्यमा उल्लेखित राज्व नीति तथा कार्यक्रमहरुको कार्यान्वयन गरिएको।
- सम्बृद्ध नेपालको लागि दिगो आर्थिक विकासको तत्कालिन कार्यान्वयन कार्ययोजना २०७३,कार्यान्वय भईरहेको ।

- पाँचौं चरणको भन्सार सुधार तथा आधुनिकीकरण रणनीति तथा कार्ययोजना,२०१७-२०२१ स्वीकृत भई कार्यान्वयन भईरहेको ।
- मुल्य अभिबृद्धि कर निर्देशिका,२०६८ को पहिलो संशोधन,२०७३ स्वीकृत भइ कार्यान्वयनमा ल्याईएको ।
- व्यापारिक वस्तुहरुको आन्तरिक ओसारपसार सम्बन्धी नियमन निर्देशिका,२०६५ को पहिलो संशोधन स्वीकृत भई कार्यान्वयनमा ल्याईएको ।
- न्यून विजकीकरण भएका वस्तुहरु खरिद गर्ने कार्य भन्सार कार्यालयहरुमा शुरुवात भएको र आन्तरिक राजस्व विभाग तर्फ सो सम्बन्धी कार्यविधि तयार भएको।
- विश्व भन्सार संगठनद्धारा प्रतिपादित भन्सार कार्यविधिहरुको सरलीकरण तथा सामान्जस्यीकरण सम्बन्धी संशोधित अन्तर्राष्ट्रि«य महासन्धि (International Convention on the Simplification and Harmonization of Customs Procedures) को Instrument of Accession संगठनका महासचिवलाई सन् २०१७ फ्रेबुअरी मा बुझाईएको ।
- निकासी पैठारी व्यापारलाई व्यवस्थित गर्न आयात निर्यात संकेत नम्बर (EXIM CODE) प्रदान गर्ने काम शुरु गरिएको ।
- मेची, सुख्खा बन्दरगाह, वीरगन्ज, भैरहवा, विराटनगर, कृष्णनगरमा भन्सार कार्यालय वेभमा आधारित ASYCUDA World प्रणाली लागू गरिएको ।
- Nepal National Single Window को प्रणाली विकासका लागि पहिलो चरणमा १६ विभिन्न निकायहरु पहिचान गरी खरिद प्रक्रिया यकिन गर्ने सम्वन्धमा Two Stage Bidding मा आधारित भई First Stage Bid को लागि सूचना प्रकाशन गरि प्राप्त भएका प्रस्तावहरुको मूल्यांकन भईरहेको ।
- हार्मोनाईज्ड प्रणालीको छैठौ संस्करण (२०१७) अनुरुप वस्तु वर्गीकरण शिर्षक तथा उपशिर्षक अद्यावधिक गरी कार्यान्वयनमा ल्याइएको ।
- मेची, विराटनगर, वीरगन्ज, भैरहवा, नेपालगञ्ज र कञ्चनपुर भन्सार कार्यालयहरुमा Whole Baggage X-Ray Machine जडान गर्ने कार्य प्रकृयामा रहेको ।
- Time Release Study गरी सोको Report को आधारमा भन्सार कागजात तथा प्रकृयालाई व्यवस्थित गरीएको।
- विभिन्न मुलुकहरुसंग दोहोरो कर मुक्ति सम्झौता गरी लगानी आकर्षित गर्ने क्रममा मित्रराष्ट्र बंगलादेशसंग गर्न लागिएको सम्झौता सम्बन्धी कारवाही अघि बढाउन परराष्ट्र मन्त्रालयमा पठाईएको ।
- आ.व.२०७२/७३ मा १४,३०,४४५ करदाताहरु करको दायरामा रहेकोमा आ.व.२०७३/७४ मा १,९२,७८६ थप करदाता करको दायरामा आइ २०७४ असार मसान्तसम्ममा करको दायरामा आएका करदाताको संख्या १६,२३,२३१ पुगेको ।

- अर्थ मन्त्रालय र अन्तर्गतका निकायहरुमा कार्यरत कर्मचारीहरुलाई राजस्व र आर्थिक प्रशासन सम्बन्धी तालिम दिने कार्यक्रम अनुसार विभिन्न तहका कर्मचारीहरुलाई सेवाप्रवेश, सेवाकालिन तथा अल्पकालिन तालिमहरु प्रदान गरिएको ।

११.४ आर्थिक नीति विश्लेषण महाशाखाः

- Debt Operation and Management Software (DOMS) को Design, Supply and Installation को लागि Montran Corporation संग सम्झौता भई कार्य प्रारम्भ भएको ।
- सार्वजनिक नीति साझेदारी बिधेयकको मस्यौदा तयारी भएको ।
- आर्थिक नीति तर्जुमाको प्रारम्भिक मस्यौदा तयार भएको ।
- आर्थिक नीति तर्जुमाको लागि छ वटा प्रदेशहरुमा अन्तरक्रिया कार्यक्रम संचालन गरिएको ।
- Macroeconomic Indicators का पुस सम्मका सूचना एवं तथ्याँक संकलन गरि Dash Board मा अध्यावधिक गरिएको ।
- आर्थिक सर्भेक्षण (२०७३/७४) तयार गरी प्रकाशन गरिएको । आर्थिक सर्वेक्षणको अङग्रेजी अनुवाद तयार गरीएको।
- Dash Board Upgrade गर्ने कार्य भईरहेको छ।
- यस आ.ब. मा जम्मा रु.८८ अर्ब ३३ करोड ७८ लाख आन्तरिक ऋण उठाइएको छ।

११.५ संस्थान समन्वय महाशाखाः

- सार्वजनिक संस्थानहरुको वार्षिक स्थिति समीक्षा, २०७४ तयार गरी प्रकाशन गरेको र संसदमा पेश भई सार्वजनिकीकरण गरिएको ।
- नेपाल बिद्युत प्राधिकरणको आर्थिक पुनर्संरचना सम्बन्धी विषयमा गठित समितिको निर्णयहरुको बारेमा नेपाल विद्युत प्राधिकरणलाई पत्राचार गरिएको ।
- गैरकर उपसमितिको बैठकबाट गैरकरको सम्बन्धमा विभिन्न निकायहरुमा तथ्यांक माग भएबमोजिम प्राप्त तथ्यांक उपर विषयगत रुपमा छलफल भएको ।
- सार्वजनिक संस्थानहरुको वित्तिय विवरण लगायत सूचनाहरु व्यवस्थित बनाउन निर्माण गरिएको सफ्टवेयरको सबै संस्थानका प्रतिनिधि संलग्न गराएर अभिमुखिकरण तथा सफ्टवेयरको पृष्ठपोषणको कार्यक्रम सम्पन्न भएको ।
- सार्वजनिक संस्थानको बार्षिक स्थिति समीक्षा (पंहेलो किताब) २०७४ को तयार गरी प्रकाशन गरेको र संसदमा पेश भई सार्वजनिकीकरण गरिएको।
- कृषि विकास बैंक लिमिटेडको बोनस शेयर तथा लाभांश वितरण गर्न यस मन्त्रालयको सहमती प्रदान गरिएको।

- सूचनाको हकसम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा (३) को उपदफा (३) बमोजिमको प्रयोजनको लागी यस महाशाखासँग सम्बन्धित सूचनाहरुको वर्गिकरण गरी पठाईएको ।
- नेपाल ऐन संशोधन गर्ने सम्बन्धी विधेयकमा समावेश गर्ने प्रयोजनको लागी यस महाशाखा सँग सम्बन्धित "निजीकरण ऐन २०५०" मा संशोधन विधेयक तर्जुमा प्रक्रियामा रहेको।
- नेपाल आयल निगमका कर्मचारीलाई दिने भनिएको स्वेच्छिक अवकास योजना सम्बन्धमा आपुर्ति मन्त्रालयको सहसचिवको संयोजकत्वमा कार्यटोली गठन भई प्रतिवेदन प्राप्त भएको विषयमा आपुर्ति मन्त्रालय र नेपाल आयल निगमको थप धारणा माग गरी आपुर्ति मन्त्रालयमा पत्राचार गरिएको ।
- सम्मानित सर्वोच्च अदालतबाट मिति २०६८/११/१४ मा २०६७ सालको रिट नं. ०८१७ को फैसलामा कम्पनी ऐन, २०६३ मा विभिन्न विषयहरु समायोजन गर्न उल्लेख अनुसार उक्त ऐन संशोधनको लागी उद्योग मन्त्रालयमा लेखि पठाईएको ।
- लेखापरिक्षण बक्यौता रहेका संस्थानलाई याथिशिघ्र लेखापरिक्षण सम्पन्न गराउन सम्बन्धित मन्त्रालयलाई पत्राचार गरिएको ।
- Public Enterprises Management information system (PEMIS) लाई प्रभावकारी वनाउन प्रत्येक सार्वजनिक संस्थानका विषयसँग सम्बन्धित कर्मचारीलाई व्यक्तिगत रुपमा प्रशिक्षण गर्ने कार्य भएको ।
- नेशनल ट्रेडिङ्ग लिमिटेडको स्वमित्वमा रहेको जग्गा नेपाल आयल निगमलाई विक्री गर्न सहमति दिईएको साथै उक्त कम्पनीमा स्वोच्छिक अवकाश योजना संञ्चालन गर्न सहमति दिईएको ।

११.६ अन्तर्राष्ट्रिय आर्थिक सहायता समन्वय महाशाखाः

- चैत्र महिनामा मात्र रु. १०.७० अर्ब बरावरको अन्तराष्ट्रिय आर्थिक सहायता प्रतिबद्धता प्राप्त भएको छ। आ.ब. २०७३/७४ श्रावण देखी चैत्र मसान्त सम्ममा कुल रु. २ खर्ब २२ अर्ब बरावरको प्रतिबद्धता प्राप्त भएको छ। जसमध्ये ऋण रु. १ खर्ब ७७ अर्व बरावरको रहेको छ।
- २०७३ चैत्र २९ (**11 April 2117**) मा **The International Development Association (IDA)** ले **Financial Sector Stability Development Policy Credit III** को लागि **100 Million US Dollor** (रु १०.७० अर्व बराबरको) ऋण सहायता उपलब्ध गराउने सम्बन्धमा विश्व बैंकको **IDA** र नेपाल सरकार बीच सम्झौता सम्पन्न गरिएको ।
- २०७३ चैत्र १७ गते **(30 March 2017)** होटल अन्नपुर्णमा नेपाल सरकारका निकायहरु र दातृसंस्था/ निकायहरुले संघियता कार्यान्वयन सम्वन्धमा हालसम्म गरेका कार्यहरुको समिक्षा र आगामी कार्यक्रमहरुलाई समन्वात्मक ढंगले अगाडि बढाउने सम्वन्धमा गोष्ठी सम्पन्न गरियो ।
- २१-२३ अप्रिल २०१७ **(**२०७४ बैशाख ८ -१०**)** मा अमेरीकाको वासीङटन डीसीमा आयोजित **World Bank** तथा अन्तराष्ट्रिय मुद्रा कोषको **Spring Meeting** मा नेपाली प्रतिनिधि मण्डल सहभागी भएको ।सो बैठकमा नेपालको आर्थिक तथा सामाजिक विकासका लागि गरिएका प्रयासको

जानकारी गराइएको थियो ।विश्व बैंक तथा मुद्राकोषको संयुक्त वैठकको मा भाग लिनुका अलवा नेपालले **Climate Action Peer Exchange Partnership (CAPE)** को बार्षिक बैठकमा समेत भाग लिएको थियो ।

- ४-७ मे २०१७ (२०७४ बैशाख २१ -२४) मा जापानको योकोहामामा आयोजित **Asian Development Bank** को ५० औं बार्षिक बैठकमा माननीय उप प्रधान तथा अर्थ मन्त्री कृण्ण बहादुर महराको नेतृत्वमा नेपाली प्रतिनिधिमण्डलले भाग लिएको ।यस अवसरमा नेपाली प्रतिनिधि मण्डलले **Constituency Senior Officials Meeting** , सार्क अर्थमन्त्रीहरुको ११ औं अनौपचारकि बैठक, **SASEC Nodal Officials** को बैठकमा समेत सहभागीता भएको थियो ।सो अवसरमा नेपाली प्रतिनिधी मण्डलले एसियाली बिकास बैंकका अध्यक्षसँग शिष्टाचार भेटबार्ता गरेको थियो । त्यस्तै गरी यस बैठकको अवधिमा नेपाली प्रतिनिधि मण्डलले **JICA, MCC, MIGA** जस्ता विभिन्न विकास साझेदारहरुसँग **Sideline** बैठक गरेको थियो । सो बैठकले विकास सहायतालाई प्रभावकारी बनाउने कुरामा जोड दिएको थियो ।
- ११ मे २०१७ (२०७४ बैशाख २८) मा लगानी अभिबृद्धि तथा पुर्वाधार विकास **(Accelerating Investment and Infrastructure in Nepal, AIIB)** कार्यक्रमको **Steering Committee** को बैठक सम्पन्न भएको ।
- २४ मे २०१७ (२०७४ जेष्ठ १०)मा **Department for International development (DFID)** ले **Strengthening Disaster Resilience and Responding to Humanitarian Emergencies in Nepal** र **Climate Smart Development Program** कार्यक्रमका लागि क्रमश **£ 46 million** र **£ 45.5 million** गरी जम्मा **£ 91.5 million (** रु १२.१९ विलियन बराबरको) अनुदान सहायता उपलब्ध गराउने सम्बन्धमा **DFID** र नेपाल सरकार बीच सम्झौता सम्पन्न गरिएको ।
- प्राविधिक सहायता **(Technical Assistance)** पुस्तिकाको प्रकाशन गरिएको।
- ६-९ जून २०१७ **(** २०७४ जेठ २३ - २६) मा अमेरीकाको बासीङटन डी सीमा **Climate Investment Fund (CIF) - Committee** तथा **SREP-Sub- Committee Meeting** मा सहभागिता जनाउनुका साथै १० जून २०१७ मा **UNICEF Country Program Document** बिषयक छलफल कार्यक्रममा समेत सहभागिता जनाएको ।
- जनवादी गणतन्त्र चीन सरकारको आयोजनामा मिति २०७४ बैशाख ३१ र जेठ १ गते) तदनुसार १४ र १५ मे २०१७ (मा चीनको राजधानी बेइजिङमा **"The Belt and Road Forum for International Cooperation"** बिषयक कार्यक्रम सम्पन्न भयो । उक्त कार्यक्रममा नेपालको तर्फबाट माननीय उपप्रधान तथा अर्थमन्त्रीको नेतृत्वमा माननीय भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात मन्त्री ,माननीय सूचना तथा सञ्चार मन्त्री ,परराष्ट्र मन्त्रालय ,उद्योग मन्त्रालय ,वाणिज्य मन्त्रालय , अर्थ मन्त्रालयका पदाधिकारीहरु सहितको एक प्रतिनिधिमण्डलले भाग लिएको थियो ।
- आषाढ महिनामा मात्र रु. २१ अर्ब ६७ करोड बरावरको अन्तराष्ट्रिय आर्थिक सहायता प्रतिबद्धता प्राप्त भएको छ। जसमध्ये रु १९ अर्ब बराबरको ऋण सहायता र रु २ अर्ब ६१ करोड बराबरको अनुदान सहायता प्राप्त भएको छ ।

- आ.ब. २०७३/७४ श्रावण देखी अषाढ मसान्त सम्ममा कुल रु. २ खर्ब ५६ अर्ब बरावरको प्रतिबद्धता प्राप्त भएको छ। जसमध्ये ऋण रु. १ खर्व ९६ अर्व (७६.४५%)तथा अनुदान रु ६० अर्ब ४२ करोड (२३.५५%) बरावरको रहेको छ ।
- **22 June 2017** (२०७४ आषाढ ०८) मा **International Development Association (IDA)** ले **School Sector Development Program** का लागि **US$ 185 million** (रु १९ अर्व बरावरको) ऋण सहायता उपलब्ध गराउने सम्बन्धमा **IDA** र नेपाल सरकार बीच सम्झौता सम्पन्न गरिएको ।
- **07 July 2017** (२०७४ आषाढ २३) मा जापान सरकारले **Human Resource Development Scholarship** का लागि जापानी यान **282 million** (रु २५ करोड बराबरको) अनुदान सहायता उपलब्ध गराउने सम्बन्धमा जापान सरकार र नेपाल सरकार बीच सम्झौता सम्पन्न गरिएको ।
- **14 July 2017** (२०७४ आषाढ ३०) मा फिनल्याण्ड सरकारले **School Sector Development Program** का लागि **Euro 20 million** (रु २ अर्व ३६ करोड बरावरको) अनुदान सहायता उपलब्ध गराउने सम्बन्धमा फिनल्याण्ड सरकार र नेपाल सरकार बीच सम्झौता सम्पन्न गरिएको ।
- क्षेत्रीय सहरी विकास आयोजनाका लागि **Asian Development Bank** संग ७ जुलाई २०१७ मा ऋण वार्ता सम्पन्न भएको ।
- जुन १६ देख १८, २०१७ मा कोरियामा सम्पन्न **Asian Infrastructure Investment Bank (AIIB)** को दोश्रो बार्षिक बैठकमा माननीय अर्थमन्त्री श्री ज्ञानेन्द्र बहादुर कार्कीको नेतृत्वमा एक प्रतिनिधि मण्डलले भाग लिएको । सो अवसरमा नेपालका पूर्वाधार क्षेत्रमा लगानी गर्न बैंकलाई विशेष अनुरोध गरिएको । नेपालको अनुरोध बमोजिम दुई आयोजनालाई बैंकले पाइपलाइनमा राखेको जानकारी दिएको छ ।
- अर्थ मन्त्रालय र **Asian Development Bank, Nepal Resident Mission** को संयुक्त आयोजनामा **Second Tripartite Portfolio Review Meeting (TPRM)** यही २१ जुन २०१७ मा अर्थ सचिव श्री शान्तराज सुवेदी तथा **Deputy Director General SARD/ADB** श्री दिवश शरणको संयुक्त अध्यक्षतामा सम्पन्न भयो । यस **Review Meeting** को उद्देश्य पछिल्लो पटक भएको **Review Meeting** मा सहमत भएको कार्यहरुको प्रगतिको समीक्षा गर्ने र तोकिएका परियोजनाहरुको प्रमुख मुद्दाहरुमा छलफल गर्ने साथै अर्को अवधिको लागि ती मुद्दाहरुको वारेमा छलफल गर्ने रहेको थियो ।
- नेपाल सरकार र **The Millennium Challenge Corporation (MCC)** बीच जुन २६ देखि ३०, २०१७ सम्म अमेरिकाको वाशिङ्टन डि.सी.मा अर्थ मन्त्रालय, अन्तर्राष्ट्रिय आर्थिक सहायता समन्वय महाशाखा प्रमुख श्री बैकुण्ठ अर्यालको नेतृत्वमा वार्ता सम्पन्न भयो । **MCC** ले सेप्टेम्बर २०१७ सम्ममा हस्ताक्षार गर्ने गरी विद्युत प्रशारण लाइन तथा सडक क्षेत्रका आयोजनाहरु कार्यान्वयन गर्न करिव ५०० मिलियन अमेरिकी डलर अनुदान सहायता उपलब्ध गराउने भएको छ ।

११.७ वित्तीय क्षेत्र व्यवस्थापन महाशाखाः

- Accelerating Infrastructure Investment in Nepal को Steering Committee को निर्णयबमोजिमका कार्यहरू भइरहेको । पूर्वाधार विकास बैंक स्थापनाको कार्य अगाडि बढाईएको ।
- वित्तीय साक्षरता रणनीति (२०७३/७४-२०७७/७८) तर्जुमा कार्य भईरहेको।
- "बैंक, वित्तीय संस्था, बीमा, सहकारी तथा पुँजीबजार उपसमिति" को प्रतिवेदन तयार गरी राजस्व परामर्श समितिमा पेश गरिएको।
- धितोपत्र व्यवसायी (धितोपत्र दलाल, धितोपत्र व्यापारी तथा बजार निर्माता) नियमावली, २०६४ मा पहिलो संशोधन गरी कार्यान्वयनमा ल्याउन नेपाल धितोपत्र बोर्डलाई स्वीकृति प्रदान गरिएको ।
- क्रेडिट रेटिङ्ग नियमावली, २०६८ मा पहिलो संशोधन गरी कार्यान्वयनमा ल्याउन नेपाल धितोपत्र बोर्डलाई स्वीकृति प्रदान गरिएको ।
- भूकम्प पीडितहरूको घर निर्माणका लागि सामुहिक जमानीमा निर्ब्याजी ऋण उपलब्ध गराउने कार्यविधि, २०७४ नेपाल सरकार मन्त्रिपरिषद्बाट स्वीकृत भएको ।
- एन.आई.डि.सी. डेभलपमेन्ट बैंक र राष्ट्रिय वाणिज्य बैंक एक आपसमा गाभ्ने सम्बन्धी नेपाल सरकार (मन्त्रिपरिषद्) को मिति २०७३/१०/१४ को निर्णय कार्यान्वयनका लागि गठित कार्य दलको बैठक निरन्तर भइरहेको ।
- नागरिक लगानी कोषलाई महोत्तरी जिल्लाको बर्दिबास तथा बाँके जिल्लाको कोहलपुरमा शाखा कार्यालय खोल्न सहमति प्रदान गरिएको।
- नेपाल सरकार, मन्त्रिपरिषद्को मिति २०७४/०२/०४ को निर्णयानुसार नेपाल स्टक एक्सचेञ्ज लिमिटेडको सञ्चालक समितिको अध्यक्षमा लक्ष्मण न्योपानेलाई नियुक्त गरिएको ।
- वित्तीय क्षेत्र स्थायित्व कार्यक्रम (FSSP) अन्तर्गत यस महाशाखाको सह-सचिवको संयोजकत्वमा वित्तीय क्षेत्र स्थायित्व कार्यक्रम उपसमिति गठन गरिएको।
- कृषि विकास बैंकको संञ्चालकमा क्षेत्र बहादुर सेजुवाल र तथा राष्ट्रिय वाणिज्य बैंकको सञ्चालकमा रविन्द्र लाल श्रेष्ठलाई नियुक्त गरिएको ।
- नेपाल सरकार, मन्त्रिपरिषद्को मिति २०७४/०३/२९ को निर्णयानुसार नेपाल राष्ट्र बैंकको पुँजी वृद्धिका लागि आवश्यक थप रकम रू. दुई अर्व बैंकको साधारण जगेडा कोषको रकमबाट प्रयोग गर्न स्वीकृति प्रदान गरिएको ।

११.८ कानून तथा परामर्श महाशाखाः

देहायका विषयहरुमा कानुनी परामर्श तथा राय प्रदान गरिएको

- फैसला कार्यान्वयन प्रतिवेदन तयार गर्ने, EPCF (आयोजना कार्यान्वयन इन्जिनियरिङ्ग, खरिद निर्माण र वित्तिय व्यवस्था सम्बन्धी निर्देशिका) रज्जुमार्ग सञ्चालन तथा अनुमतिपत्र सम्बन्धी कार्यविधि, २०७३, नेपाल विद्युत प्राधिकरणको सहायक ऋण सम्झौताको मस्यौदा, योगदानमा आधारित

निवृत्तिभरण कोष स्थापना गर्ने सम्बन्धी विधेयक, २०७३, अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्था विधेयक,२०७३, कर्मचारी प्रशिक्षण प्रतिष्ठान आर्थिक प्रशासन विनियमावली, अस्थायी कर्मचारी सुविधा, नेपाल खानेपानी संस्थान सहायक ऋण अनुदान सम्झौता, नगर विकास नियमावली, २०७३।

- नेपाल सरकारले निजीकरण ऐन, २०५० को दफा ६ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी ऐनको दफा ८ को खण्ड (घ) बमोजिम बुटवल धागो कारखाना लिमिटेड र वीरगंज चिनी कारखाना लिमिटेडको सम्पत्ति प्रतिस्पर्धामा भाडामा दिएर निजीकरणमा जाने सम्बन्धमा र नेपाल सरकारले भन्सार ऐन, २०६४ को दफा ३ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी व्यापार सहजीकरण तथा व्यवस्थापनको लागि कन्चनपुर भन्सार कार्यालय मातहत रहेको बेलौरी भन्सार कार्यालयलाई कैलाली भन्सार कार्यालय मातहत रहने गरी भन्सार क्षेत्र कायम गर्ने सम्बन्धमा नेपाल राजपत्रमा प्रकाशित गर्ने सूचना सम्पादन गरिएको।
- नगद कारोबारमा सीमा तोक्ने सम्बन्धमा सूचना प्रकाशनका लागि मुद्रण विभागमा अनुरोध गरिएको ।
- राजस्व ऐन, नियम तथा प्रशासनिक सुधार उप-समितिको वैठक आयोजना गरेको ।
- वस्तु विनिमय बजार विधेयक, आर्थिक विधेयक, विनियोजन विधेयक, राष्ट्र ऋण उठाउने विधेयक, लेखापरीक्षण विधेयक, अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन विधेयक, २०७३, राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग विधेयक, २०७४, मूल्य अभिवृद्धि कर (उन्नाइसौं संशोधन) नियमावली, २०७४, अन्तःशल्क (सत्रौं संशोधन) नियमावली, २०७४, भन्सार (आठौं संशोधन) नियमवली, २०७४, आयकर (सातौं संशोधन) नियमावली, २०७४ र मदिरा (दोस्रो संशोधन) नियमहरु, २०७४ को कानुनी मस्यौदा तयार गरेको ।
- करदाता कार्यालय गौरको कार्यालय भवन निर्माणको लागि लागत अनुमान स्वीकृतीका सम्बन्धमा र हुलाकबाट महशुल भुक्तानी सेवा सम्बन्धी कार्यविधि, २०७३ का सम्बन्धमा कानूनी राय, परामर्श दिएको ।
- मूल्य अभिवृद्धि कर (उन्नाइसौं संशोधन) नियमावली, २०७४, अन्तःशुल्क (सत्रौं संशोधन) नियमावली, २०७४, भन्सार (आठौं संशोधन) नियमावली, २०७४, आयकर (सातौं संशोधन) नियमावली, २०७४ र मदिरा (दोस्रो संशोधन) नियमहरु, २०७४ का सम्बन्धमा, सामयिक कर असुल ऐन, २०१२ को दफा ३ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी जारी गरिएको आदेशका सम्बन्धमा नेपाल राजपत्रमा प्रकाशित गरी सूचना सम्पादन गरेको ।
- सामयिक कर असुल ऐन, २०१२ को दफा ३ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी जारी गरिएका आदेशका सम्बन्धमा नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशनका लागि मुद्रण विभागमा अनुरोध गरिएको ।

- गस्ती परिचर रामराज कट्टेलको नियुक्ति मिति किटान सम्बन्धमा, सम्मानित सर्वोच्च अदालतको फैसला कार्यान्वयन सम्बन्धमा, सडक उपभोग दस्तुर संकलन सहमति सम्बन्धमा, कञ्चनपुर भन्सार कार्यालयको बेरुजु नियमित गर्ने सम्बन्धमा, नवकिरण सुर्ति उद्योगको अन्तःशुल्क फिर्ता सम्बन्धमा,

विजय मेटल इन्ड्रष्ट्रिजको आयकर फिर्ता सम्बन्धमा, मिनाक्षी प्रोडक्स नेपाल प्रा.ली. को अन्तःशुल्क फिर्ता सम्बन्धमा, आन्तरिक राजस्व कार्यालय विरगञ्जका अनिल कुमार झाको का.स.मू. फारम सम्बन्धमा, शा.अ. नारायण प्रसाद रेग्मीको अध्ययन बिदा सम्बन्धमा, कार्यालय सहयोगी शेर ब. लिम्बुको औषधी उपचार खर्च सम्बन्धमा, नेपाल संस्कृत विश्वविद्यालय अनुसन्धान केन्द्रलाई सवारी साधन हस्तान्तरण सम्बन्धमा, भूकम्प प्रभावित चार जिल्लामा ग्रामिण दूर संचार पुऱ्याउन आयात गरिने उपकरणको स्वीकृतिका सम्बन्धमा कानूनी राय/परामर्श दिएको ।

- ASYCUDA World लागू भएका भन्सार कार्यालयहरुमा कार्यान्वयका निम्ति Bar Code सहितको (म.ले.प.फा.नं. ११ क) को नगदी रसिद परिमार्जन गर्ने सूचनाका सम्बन्धमा र रा.टि.फा. ९(१), ११(९), ११(११), ११(१२), ११(१३), ११(१४), १२(४), १२(५), १३(११), १४(९), १७(३), १९(८), १९(९), १९(१०), २९(३) र ३६(१) थान–१६ बमोजिम निर्णय भएका राजस्व छूट सूचना सम्पादनका सम्बन्धमा कानून न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालयलाई अनुरोध गरिएको ।
- मूल्य अभिवृद्धि कर (उन्नाइसौं संशोधन) नियमावली, २०७४, अन्तःशल्क (सत्रौं संशोधन) नियमावली, २०७४, भन्सार (आठौं संशोधन) नियमवली, २०७४, आयकर (सातौं संशोधन) नियमावली, २०७४ र मदिरा (दोस्रो संशोधन) नियमहरु, २०७४ का सम्बन्धमा सूचना प्रकाशनका मुद्रण विभागलाई अनुरोध गरिएको ।

११.९ अनुगमन तथा मूल्याङ्कन महाशाखाः

- प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रीपरिषदको कार्यलयका सचिवको नेतृत्वमा गठित यस महाशाखाका सहसचिव सदस्य रहेको केन्द्रीय अनुगमन टोलीले ठुलो बजेट भएका ६ वटा मन्त्रालयहरु भौतिक पुर्वाधार तथा यातायात, सहरी विकास, संघिय मामिला तथा स्थानीय विकास, खानेपानी तथा सरसफाई, स्वास्थ्य र संस्कृति पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय तथा २ वटा विभागहरु सडक विभाग र सहरी विकास विभागको अनुगमन गरिएको ।
- राष्ट्रिय गौरवका र प्राथमिकता प्राप्त २५ करोडभन्दा बढी परियोजना लागत भएका निर्माणाधिन परियोजनाहरुको समग्र बजेट बिनियोजन, ठेक्कापट्टाको स्थिति, खर्चको अवस्था त्यसको सबल र दुर्बल पक्षसमेतको स्थलगत अनुगमन गरी पृष्ठपोषण एवम् कार्ययोजना परिमार्जन समेत गर्न अनुगमन तथा मूल्याङ्कन महाशाखाका सहसचिवको संयोजगत्वमा ५ सदस्यीय अनुगमन टोलीले अनुगमन गरेको।यसैक्रममा गौतम बुद्ध क्षेत्रीय बिमास्थल, बुटवल- बेलहिया व्यापारिक मार्ग आयोजना, ववई सिंचाई आयोजना वर्दिया, रानी जमरा कुलरिया सिंचाई आयोजना कैलाली, भेरी ववई वहुउद्वेश्यीय आयोजना सुर्खेत, साना किसान विकास वैंक द्वारा संचालित कार्यक्रमहरु, व्यवसायिक कृषि आयोजना सडक विभाग, शहरी विकास विभाग, लुम्विनी क्षेत्र विकास कोष, उत्तर दक्षिण कोशी राजमार्ग आयोजना संखुवासभा, आ.रा.का. नेपालगञ्ज, नेपालगञ्ज भन्सार कार्यालय, सुदुर तथा मध्यपश्चिमाञ्चल राजस्व अनुसन्धान क्षेत्रीय कार्यालय कोहलपुर, आ.रा.का. विराटनगर, लामावगर भन्सार कार्यालय,

आ.रा.का. भैरहवा, आ.रा.का. बुटवल, भैरहवा भन्सार कार्यालय, राजस्व अनुसन्धान पश्चिमाञ्चल क्षेत्रीय कार्यालय को अनुगमन गरिएको ।

- दोस्रो चौमासिक अवधिको मन्त्रालयस्तरीय विकास समस्या समाधान समिति (MDAC) को बैठक सम्पन्न गरी निम्नानुसार निर्णय गरिएको र यसको कार्यान्वयन गर्न सम्वन्धित निकायमा पठाईएको ।
    - अर्थ मन्त्रालय र अन्तर्गतका अधिकांश निकायहरुको दोस्रो चौमासिक अवधिसम्मको पुंजीगत खर्च र विकास आयोजनाहरुको प्रगति सन्तोषजनक नदेखिएकोले चालु आर्थिक बर्षको बांकी अवधिमा आयोजना कार्यान्वयनलाई तिब्रता दिई पुंजीगत खर्च बजेटको ८० प्रतिशत भन्दा माथि पुर्याउन सम्बन्धित सबै बिशेषरुपमा क्रियाशिल रहने ।
    - विनियोजित बजेट मध्ये जुनसुकै स्रोतबाट व्यहोरिने रकम भएपनि आयोजना कार्यान्वयनमा सहजिकरण हुने गरी यथाशिघ्र निकाशा दिने ।
    - बैदेशिक सहायता तर्फ सोधभर्ना प्रकृयाबाट प्राप्त हुनुपर्ने ऋण तथा अनुदानको करीब रु ३० अर्ब शोधभर्ना प्राप्त हुन बांकी देखिएकोले अन्तर्राष्ट्रिय आर्थिक सहायता समन्वय महाशाखा, बजेट तथा कार्यक्रम महाशाखा र महालेखा नियन्त्रक कार्यालयले समन्वयात्मक ढंगबाट काम गरी यथाशिघ्र शोधभर्ना प्राप्त गर्ने ।
    - चालु आर्थिक बर्षको बजेट खर्च र भौतिक प्रगतिको आधारमा आगामी आ.ब. को बजेट विनियोजन गर्ने । चालु आर्थिक बर्षमा ५०% भन्दा कम रकम खर्च गर्ने निकाय/आयोजनाको बजेट छुट्यांउदा खर्च हुने भरपर्दो आधार विना विनियोजन नगर्ने व्यवस्थाको थालनी गर्ने ।
    - कृषि तथा पशु वीमा तर्फ विभिन्न वीमा कम्पनीहरुले पाउनु पर्ने प्रिमियम अनुदान यथाशिघ्र निकासा गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
    - भुकम्पपीडितलाई घर निर्माण गर्न दिने २% व्याजदरको सहुलियतपूर्ण कर्जाको कार्यविधिलाई सरल बनाई भुकम्पपीडितको पहुंचयोगय बनाउने व्यवस्था नेपाल राष्ट्र बैंक र वित्तिय क्षेत्र व्यवस्थापन महाशाखाले मिलाउने । साथै सामूहिक जमानीमा ऋण दिने सम्बन्धी कार्यविधि बनाई लागु गर्ने ।
    - कृषि कर्जा व्याज अनुदान कार्यविधिमा संशोधन भइ सकेकाले यसलाई आम किसानको पहुँचमा पुर्याई यस्तो कर्जा विस्तारमा जोड दिने ।

१२. सूचना अधिकारी र प्रमुखको नाम तथा सर्म्पर्क टेलिफोन नम्वरः

प्रमुख	: सचिव शान्तराज सबेदी	४२११३३२
प्रवक्ता तथा सूचना अधिकारी	: सहसचिव रामशरण पुडासैनी	४२००४६९
सहायक प्रवक्ता तथा सहायक सूचना अधिकारी	: उपसचिव सुशील कुमार शर्मा नेपाल	४२००४२६

१३ सूचनाको हक सम्बन्धि ऐन, २०६४ को दफा ३ र ७(१) बमोजिम माग गरिएको सूचना र उपलब्ध गराइएको सूचना संख्या :

माग गरिएको सूचना संख्या : २

उपलब्ध गराइएको सूचना संख्या : २

१४ ऐन, नियम र निर्देशिकाको सूचीः

अर्थ मन्त्रालयलाई निर्दिष्ट गरिएका कार्यहरु सम्पादन गर्ने सिलसिलामा मन्त्रालय र अर्न्तगतका निकायहरुले निम्नानुसारका कानून प्रयोग गरी आफनो कार्य सम्पादन गर्ने गरेका छन्।

- नेपालको संविधान २०७२ को आर्थिक कार्य प्रणाली सम्वन्धी विषयमा उल्लिखित धाराहरु
- आयकर ऐन, २०५८
- मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२
- अन्तःशुल्क ऐन, २०५८
- भन्सार ऐन, २०६४
- राजस्व चुहावट (अनुसन्धान तथा नियन्त्रण) ऐन, २०५२
- सम्पत्ति शुद्धीकरण नियन्त्रण ऐन, २०६४
- विदेशी विनिमय (नियमित) गर्ने ऐन, २०१९
- निकासी पैठारी नियन्त्रण ऐन, २०१३
- मदिरा ऐन, २०३१
- उपभोक्ता संरक्षण ऐन, २०५४
- सम्पत्ति शुद्धीकरण (मनि लाउण्डरिङ्ग) निवारण नियमावली, २०६६
- औषधी ऐन, २०३५
- खानी तथा खाद्य पदार्थ ऐन, २०४२
- खाद्य ऐन, २०२३
- राजस्व न्यायाधिकरण ऐन, २०३१
- वन ऐन, २०४९
- राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्य जन्तु संरक्षण ऐन, २०२९
- लागू औषध (नियन्त्रण) ऐन, २०३३
- हातहतियार खर खजाना ऐन, २०१९
- सवारी तथा यातायात व्यवस्था ऐन, २०४९

- विष्फोटक पदार्थ ऐन, २०१९
- पेटेन्ट, डिजाइनर ट्रेड मार्क ऐन, २०१९
- भन्सार नियमावली, २०६४
- मूल्य अभिबृद्धि कर नियमावली, २०५३
- आयकर नियमावली, २०५९
- अन्तःशुल्क नियमावली, २०५९
- मदिरा नियमावली ,२०३३
- रासायनिक मल निर्देशिका, २०५७
- रासायनिक मल नियन्त्रण आदेश, २०५५
- नेपाल सवारी प्रदुषण मापदण्ड, २०५६
- वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालयको मिति२०६६/७/१६ को सूचना
- निजीगुण्टा, झिटी भारी सम्बन्धी सूचना
- सालवसाली आर्थिक ऐन
- राजस्व चुहावट (अनुसन्धान तथा नियन्त्रण) नियमावली, २०७०
- नेपाल सरकारका निर्णयहरु
- आर्थिक कार्यविधि ऐन, २०५५
- आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४
- सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३
- सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४
- भ्रमण खर्च नियमावली, २०६४
- ऐन सम्बद्ध निर्देशिकाहरु (आयकर, मूल्य अभिवृद्धि कर, अन्तःशुल्क, भन्सार ऐन वमोजिम)
- WTO/WCO को वडापत्र
- SAARC/SAFTA को वडापत्र

४ .अन्य विवरणः

(क) मन्त्रालय र अन्तर्गत विभागहरुको वेभसाईटः

नाम	उपयोग
www.mof.gov.np	अर्थ मन्त्रालयका प्रकाशन तथा अन्य सूचनामुलक जानकारी
www.fcgo.gov.np	महालेखा नियन्त्रकका प्रकाशन तथा अन्य सूचनामुलक जानकारी
www.ird.gov.np	आन्तरिक राजस्व विभागका प्रकाशन तथा अन्य सूचनामूलक जानकारी
www.dri.gov.np	राजस्व अनुसन्धान विभागका प्रकाशन तथा अन्य सूचनामुलक जानकारी
www.customs.gov.np	भन्सार विभागका प्रकाशन तथा अन्य सूचनामुलक जानकारी
www.ratc.gov.np	राजस्व प्रसाशन तालीम केन्द्रका प्रकाशन तथा अन्य सूचनामुलक जानकारी
www.dmli.gov.np	सम्पत्ति शुद्धीकरण अनुसन्धान विभागका प्रकाशन तथा अन्य सूचनामूलक जानकारी

(क) अर्थ मन्त्रालयका प्रकाशनहरुः-

अर्थ मन्त्रालयले आफुसंग सम्बन्धित कामहरूको प्रगति विवरण तथा प्रतिवेदनहरू मन्त्रालयको वेभसाइटमा राखुका साथै छपाई गरेर प्रकाशन गरी सर्वसाधारणलाई उपलब्ध गराउँदै आएको छ। यसैगरी बजेट सम्बन्धी दस्तावेजहरू सार्वजनिक गरी सर्वसाधारणको सहज पहुँचको व्यवस्था गरेको छ।

मन्त्रालयका प्रकाशनहरू निम्न बमोजिम छन्ः-

- बजेट कार्यान्वयनको बार्षिक प्रतिवेदन,
- बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन,
- मन्त्रालयहरूको प्रगति विवरण
- प्राविधिक सहायता सम्बन्धी विवरण
- विनियोजन ऐन र रातो किताब,
- आर्थिक ऐन र राजस्वको नीति तथा कार्यक्रम,
- राष्ट्र ऋण उठाउने ऐन
- आर्थिक सर्वेक्षण २०७३।७४
- वजेट वक्तव्य आ.व. २०७४।७५
- सार्वजनिक संस्थानहरूको स्थति प्रतिवेदन,
- सुशासन (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) ऐन, २०६४ को दफा ४१ बमोजिमको वार्षिक प्रतिवेदन ,

- सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा५(३) बमोजिम प्रस्तुत गरिएको अर्थ मन्त्रालयसंग सम्बन्धित सार्वजनिक विवरण
- आर्थिक वर्ष २०७३।७४ को वजेटको मध्यावधि मूल्यांकन प्रतिवेदन,
- माननीय अर्थमन्त्री, सचिव र प्रवक्तावाट समय समयमाप्रेस भेटघाट कार्यक्रम बयोजना गरी सूचना प्रवाह भैरहेको
- रेडियो नेपालमा प्रत्येक शनिवार विहान ८:२५ देखि ८:४० सम्म आर्थिक नेपाल कार्यक्रम प्रशारणको माध्यमबाट मन्त्रालयको गतिविधि जानकारी गराउने रहेको ।।
- नेपाल टेलिभिजनबाट "आर्थिक समृद्धिको" कार्यक्रम प्रशारण भइरहेको, अन्तराष्ट्रिय आर्थिक साहायता समन्वय महाशाखाको न्यूज लेटर नियमित रुपमा प्रकाहित भईरहेको ।
- IECCD News Letter
- लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट तर्जुमा दिर्ग्दर्शन, २०६९
- डेभलपमेन्टको-अपरेशन रिपोर्ट, २०१६ (DCR, 2016)
- मन्त्रालयमा प्राप्त वीलहरु भुक्तानी गर्नुअधि जानकारीका लागि Website मा राख्ने गरिएको छ ।
- मन्त्रालयको सार्वजानिक सूचनाहरु Website मा राख्ने गरिएको छ ।

(ग) मन्त्रालय अन्तर्गत विभागीय प्रमुखहरु :

पद	नाम,थर	कार्यालय	Fax No.	फोन नं.
महालेखा नियन्त्रक	श्री राजेन्द्रप्रसाद नेपाल	महालेखा नियन्त्रक कार्यालय	४१४६५१	४४१४३२५
महानिर्देशक		राजस्व अनुसन्धान विभाग	५४२०२३	५५२७८८५
महानिर्देशक	श्री किशोरजंग कार्की	आन्तरिक राजस्व विभाग	४११७८८	४४१०३४०
महानिर्देशक	श्री रामशरण चिमोरिया	भन्सार विभाग	२५९८०८	४२५९७९३
महानिर्देशक	श्री जीवनप्रकाश सिटौला	सम्पत्ति शुद्धीकरण अनुसन्धान विभाग	४२४६५५१	४२४६५५४
तालीम प्रमुख	श्री अर्जुन प्रसाद पोखरेल	राजस्व प्रशासन तालीम केन्द्र	५२४९८९	५५२३१७१

(घ) आन्तरिक राजस्व विभाग र अन्तर्गतका कार्यालयहरुको टेलिफोन र फ्याक्स नम्बरहरु :

सि.नं.	कार्यालयको नाम	कोड नं	टेलिफोन नं.	फ्याक्स नं.
१	आन्तरिक राजस्व विभाग	०१	४४१५८०२	४४११७८८
२	ठूला करदाता कार्यालय	०१	५०१००५०	५०१००५१
३	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, भद्रपुर	०२३	४५५०१२	४५५०१९
४	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, धरान	०२५	५२०९८२	५२८२८३
५	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, विराटनगर	०२१	५३०१६६	५२२७१७
६	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, लाहान	०३३	५६०१८८	५६०४४९
७	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, जनकपुर	०४१	५२०१३६	५२०२९७
८	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, सिमरा	०५३	५२०९३०	५२०७१३
९	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, वीरगंज	०५१	५२२०६६	५२२११२
१०	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, हेटौंडा	०५७	५२३१०१	५२०३०८
११	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, भरतपुर	०५६	५२०१०६	५२६७७८
१२	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, पोखरा	०६१	४६४३६३	४६४४४९
१३	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, भैरहवा	०७१	५२०८५७	५२१७६३
१४	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, वुटवल	०७१	५५०५२४	५५०५२३
१५	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, कृष्णनगर	०७६	५२०६३२	५२००३२

१६	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, दाङ	०८२	५२२१०९	५२०००९
१७	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, नेपालगंज	०८१	५२००२६	५२६२०९
१८	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, धनगढी	०९१	५२१२०६	५२१२०६
१९	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, महेन्द्रनगर	०९९	५२१११८	५२११०६
२०	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, ललितपुर	०१	५०१००९	५०१००१०
२१	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, भक्तपुर	०१	६६१२२२६	६६१४७९५
२२	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, काठमाडौं १	०१	४२४१३०१	४२२९८७३
२३	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, काठमाडौं २	०१	४२२१९६६	४२२२६०८
२४	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, काठमाडौं ३	०१	४४१५९७०	४४१०२८५
२५	करदाता सेवा कार्यालय, चावहिल	०१	४४८४३४०	४४८४३४०
२६	करदाता सेवा कार्यालय, कोटेश्वर	०१	४४८९२४७	४४८९२४७
२७	करदाता सेवा कार्यालय, पुतलीसडक	०१	४२४३१७६	४२४२१७६
२८	करदाता सेवा कार्यालय, वत्तिसपुतली	०१	४४८५५९०	४११३६९०
२९	करदाता सेवा कार्यालय, बानेश्वर	०१	४४८४६७१	४४८५५४३
३०	करदाता सेवा कार्यालय, त्रिपुरेश्वर	०१	४२३०५६३	४२३०५६३
३१	करदाता सेवा कार्यालय, नयाँसडक	०१	४२६६५७२	४२६६६५३
३२	करदाता सेवा कार्यालय, ठमेल	०१	४२१८९५३	४२१८९५३
३३	करदाता सेवा कार्यालय, महाराजगंज	०१	४४१९२६४	४४१९२६४
३४	करदाता सेवा कार्यालय, बालाजु	०१	४३८९७९१	४३८९७९४
३५	करदाता सेवा कार्यालय, कलंकी	०१	४२८९९५२	४२८५९५१
३६	करदाता सेवा कार्यालय, कालिमाटी	०१	४२८३६५८	४२८२८१२
३७	करदाता सेवा कार्यालय, टंगाल	०१	४४३९४७७	४४३९४७६

(ङ) भन्सार विभाग र अन्तर्गतका कार्यालयहरुको टेलिफोन र फ्याक्स नम्बरहरु :

सि.नं.	विभाग/ कार्यालयको नाम	कोड नं	टेलिफोन नं.	फ्याक्स नं.
१	भन्सार विभाग	०१	४२५९७९३	४२५९८०८
२	पशुपतिनगर भन्सार	०२७	५५०००४	५५०००४
३	मेची भन्सार	०२३	५६२०३४	५६२००४
४	विराटनगर भन्सार	०२१	४३५८४३	४३६२९७
५	सुनसरी भन्सार	०२५	४६००३०	४६००३०
६	राजविराज भन्सार	०३१	५२०१९६	५२०१९६
७	सिराहा भन्सार	०३३	५२०३२२	५२०१५६
८	जनकपुर भन्सार	०४१	५२०१६६	५२०८५०
९	जलेश्वर भन्सार	०४४	५२०२०२	५२०२०२
१०	सर्लाही भन्सार	०४६	५२०१५४	५२०१५४
११	गौर भन्सार	०५५	५२०११०	५२०२२०
१२	वीरगंज भन्सार	०५१	५२२२२०	५२८७००
१३	सुख्खा वन्दरगाह भन्सार	०५१	६२११६२	५३३३२२
१४	भैरहवा भन्सार	०७१	५२०१२४	५२०८३४
१५	कृष्णनगर भन्सार	०७६	५२००३०	५२००७३
१६	कोइलावास भन्सार	०७६	५२००३०	५२००७३
१७	नेपालगन्ज भन्सार	०८१	५२०२७९	५२०२७६
१८	राजापुर भन्सार	०८४	४२०९३३	४६०१५०
१९	कैलाली भन्सार	०९१	५२११४२	५२११४२
२०	कंचनपुर भन्सार	०९९	५२१२३६	५२२३१४

सि.नं.	विभाग/ कार्यालयको नाम	कोड नं	टेलिफोन नं.	फ्याक्स नं.
२१	महाकाली भन्सार	०९५	६९०८६३	६९०८६३
२२	तातोपानी भन्सार	०११	४८०१३१	४८०१३४
२३	त्रि.वि.स्थल भन्सार	०१	४४७०११०	४४७४४२६
२४	भन्सार जाँचपास परीक्षण	०१	४४६२३८१	४४६२३८५
२५	रसुवा भन्सार	०१०	६७०१८२	

(च) राजस्व अनुसन्धान विभाग र अन्तर्गतका कार्यालयहरुको टेलिफोन र फ्याक्स नम्बरहरु :

सि.नं.	विभाग/कार्यालयको नाम	कोड नं.	टेलिफोन नं.	फ्याक्स नं.
१	राजस्व अनुसन्धान विभाग	०१	५०१००८५	५५४२०२३
२	मध्यमाञ्चल क्षेत्रीय कार्यालय, पथलैया, वारा	०५३	५२०४५८	५२०२८८
३	वर्दिवास चेकपोष्ट			
४	मध्य तथा सुदुर पश्चिमाञ्चल क्षेत्रीय कार्यालय, कोहलपुर, बाँके	०८१	५४०००४	५४०२३९
५	अत्तरिया चेकपोष्ट	०९१	५५१२००	
६	पूर्वाञ्चल क्षेत्रीय कार्यालय, ईटहरी, सुनसरी	०२५	५८०८३५	५८०८३५
७	चारआली चेकपोष्ट	०२३	४६०६४४	
८	पश्चिमााञ्चल क्षेत्रीय कार्यालय, बुटवल, रुपन्देही	०७१	५४१०१७	५४१०१७
९	रामनगर चेकपोष्ट	०७१	५५१२२९	
१०	वर्दघाट चेकपोष्ट	०७८	५८०७७१	

(छ) मन्त्रालय अन्तर्गतका विभिन्न निकायहरुको टेलिफोन र फ्याक्स नम्बरहरु :

सि.नं.	विभाग/कार्यालयको नाम	टेलिफोन नं.	फ्याक्स नं.
१	नेपाल राष्ट्र बैंक (केन्द्रिय कार्यालय)	४४१०३८६	४४१०१५९
२	राष्ट्रिय वाणिज्य बैंक	४२५२५९५	४२५२९३१
३	कृषि विकास बैंक (केन्द्रिय कार्यालय)	४२६२६९०	४२६२९२९
४	ऋण अशुली पुनरावेदन न्यायाधिकरण	४२२४८९१	४२२४९११
५	ऋण अशुली न्यायाधिकरण	४४४१४१९	४४४१४१८
६	नागरिक लगानी कोष	४७८५७८४	४७८४९४५
७	वीमा समिति	४८११०५७	४८१०४९०
८	राष्ट्रिय वीमा संस्थान	४२६२५२०	४२६२६१०
९	कर्मचारी सञ्चय कोष	५०१०१६५	५०१०२३०
१०	युवा स्वरोजगार कोष	४१०२७८२	४१०२७८९
११	साना किसान विकास बैंक (वित्तीय संस्थान)	४१११८२८	४१११९०१
१२	निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण कोष	४४२१२४१	४४१०१२७
१३	धितोपत्र वोर्ड	५५४१०५७	५५४१०५८
१४	नेपाल स्टक एक्सचेन्ज	४२५०७३५	४२६२५३८
१५	राष्ट्रिय वीमा कम्पनी लिमिटेड	४२५८८६६	४२५८७२१
१६	नगर बिकास कोष	४४९३८६६	४४७१२२७
१७	नेपाल वैंक लिमिटेड		

ज) अनुसुचीहरु

१) आ.ब. २०७३/७४ को राजस्व असुलीको तालिका

२) आ.ब. २०७३/७४ को अर्थ मन्त्रालयको चालु तथा पुंजीगत खर्चको फांटबारी

अनुसुची -१

नेपाल सरकार

अर्थ मन्त्रालय

आ.व. २०७३/७४ असार महिनासम्मको राजस्व असुली विवरण

प्रारम्भिक (रु.हजारमा)

सि.नं.	कर शिर्षक	वार्षिक लक्ष्य (२०७३/०७४)	२०७२/७३ को असूली		२०७३/७४असारको		२०७३/७४ असारसम्मको		वार्षिक लक्ष्यको तुलनामा %	चालु आ.ब.को असार महिनाको लक्ष्यका तुलनामा	चालु आ.व.को असार महिनासम्मको लक्ष्यका तुलनामा	गत बर्षको यस अवधिको तुलनामा
			असार को	असार सम्मको	लक्ष्य	असूली	लक्ष्य	असूली				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
१.	**भंसार महशुल**	**१०४,७४०,०६८**	**१०३६३१६८**	**८२१५९१३७**	**१०,४७४,००७**	**१०७६६६८९**	**१०४,७४०,०६८**	**११३१८४०१२**	**१०८.०६**	**१०२.७९**	**१०८.०६**	**३७.७६**
	पैठारी	९१,८७३,०२१	१००४३७७५	७७८२२१८१	९,१८७,३०२	९३५०७३७	९१,८७३,०२१	९८९२०३७७	**१०७.६७**	**१०१.७८**	**१०७.६७**	**२७.११**
	निकासी	९८९,४१३	५६७०	११३६८३	९८,९४१	९६४०	९८९,४१३	११२१४५	**११.३३**	**९.७४**	**११.३३**	**-१.३५**
	पुर्वाधार कर	७,३६१,३०६	०	०	७३६,१३१	८७७४१०	७,३६१,३०६	९४९५४०५	**१२८.९९**	**११९.१९**	**१२८.९९**	
	भन्सारको अन्य आय	६०९,७७७	६३३१९	८१०९९४	६०,९७८	३६३००	६०९,७७७	३८८६११	**६३.७३**	**५९.५३**	**६३.७३**	**-५२.०८**
	कृषि सुधार शुल्क	३,९०६,५५१	२५०४०४	३४१२२७९	३९०,६५५	४९२६०२	३,९०६,५५१	४२६७४७४	**१०९.२४**	**१२६.१०**	**१०९.२४**	**२५.०६**
२.	**मूल्य अभिबृद्धि कर**	**१६४,७२०,३८०**	**१३०९५३९९**	**१२२४११९३९**	**१५,८७८,७५०**	**१५१७२१००**	**१६४,७२०,३८०**	**१६०३१६५८९**	**९७.३३**	**९५.५५**	**९७.३३**	**३०.९६**
	उत्पादन, विक्री, सेवा	५९,३२८,७५४	५९९३८४३	४९५२०६५२	५,३३९,५८८	६९०६४८५	५९,३२८,७५४	६११२०३८५	**१०३.०२**	**१२९.३४**	**१०३.०२**	**२३.४२**
	पैठारी	१०५,३९१,६२६	७१०१५५६	७२८९१२८७	१०,५३९,१६३	८२६५६१५	१०५,३९१,६२६	९९१९६२०४	**९४.१२**	**७८.४३**	**९४.१२**	**३६.०९**
३.	**अन्त:शुल्क**	**८०,९४२,६२६**	**१०८६५५६७**	**६५७७६४१८**	**८,९९४,७६७**	**६८१२९१७**	**८०,९४२,६२६**	**८४६७८३७२**	**१०४.६२**	**७५.७४**	**१०४.६२**	**२८.७४**
	आन्तरिक उत्पादन	४५,०२५,२३२	२९१७८४०	३६२२२११२	५,४०३,०२८	३७३७५११	४५,०२५,२३२	४७२१५४२३	**१०४.८६**	**६९.१७**	**१०४.८६**	**३०.३५**
	पैठारी	३५,९१७,३९४	७९४७७२७	२९५५४३०६	३,५९१,७३९	३०७५४०६	३५,९१७,३९४	३७४६२९४९	**१०४.३०**	**८५.६२**	**१०४.३०**	**२६.७६**
४	स्वास्थ्य सेवा शुल्क	**९६८,९४३**	**५५९३३**	**७२४७७७**	**४८,४४७**	**५८७५०**	**९६८,९४३**	**८६३३६६**	**८९.१०**	**१२१.२७**	**८९.१०**	**१९.१२**
५	**शिक्षा सेवा शुल्क**	**७५६,२४८**	**५८९६०**	**५५६३२०**	**७५,६२५**	**६९४५२**	**७५६,२४८**	**७३९७२५**	**९७.८२**	**९१.८४**	**९७.८२**	**३२.९७**
६	**आयकर**	**१२७,५२२,३४०**	**२४८१७००३**	**११७४०७७५१**	**२८,४२२,४४२**	**२८१६९९१६**	**१२७,५२२,३४०**	**१४८२३६०८६**	**११६.२४**	**९९.११**	**११६.२४**	**२६.२६**
	आयकर	११४,१८९,८३०	२३७८५२०७	१०७१९७२१७	२६,२६३,६६१	२६८३५६८२	११४,१८९,८३०	१३५५५८४१५६	**११८.७४**	**१०२.१८**	**११८.७४**	**२६.४८**
	घरजग्गा वहालकर	३,७५२,४१०	६८७७६५	३३५८३६८	१,२००,७७१	८०९२००	३,७५२,४१०	४०५८७९२	**१०८.१६**	**६७.३९**	**१०८.१६**	**२०.८६**
	व्याजकर	९,५८०,१००	३४४०३१	६८५२१६६	९५८,०१०	५२५०३४	९,५८०,१००	८५९३१३८	**८९.७०**	**५४.८०**	**८९.७०**	**२५.४१**
७	**रजिष्ट्रेशन दस्तुर**	**१४,०४२,३९७**	**१९६५९०३**	**१३१४४२९७**	**७०२,१२०**	**१७३६६७३**	**१४,०४२,३९७**	**१९३१७९०२**	**१३७.५७**	**२४७.३५**	**१३७.५७**	**४६.९७**
८	**सवारी साधन कर**	**७,५४०,८७६**	**६५७१६३**	**७१०४७६०**	**३७७,०४४**	**११९७०६७**	**७,५४०,८७६**	**८७९८५८१**	**११६.६८**	**३१७.४९**	**११६.६८**	**२३.८४**
९	**अन्य कर**	**९,३५७,९५४**	**१२१८६६०**	**११८११२१६**	**७४८,६३६**	**२०४९००४**	**९,३५७,९५४**	**११३५१७३५**	**१२१.३१**	**२७३.७०**	**१२१.३१**	**-३.८९**
	जम्मा कर राजश्व	**५१०,५९१,८३२**	**६३०९७७५६**	**४२१०९६६१५**	**६५,७२१,८३९**	**६६०३२५६८**	**५१०,५९१,८३२**	**५४७४८६३६८**	**१०७.२३**	**१००.४७**	**१०७.२३**	**३०.०१**
१०	**जम्मा गैर कर राजश्व**	**५५,३०४,६६८**	**२१५८५७००**	**६०८६५०३५**	**६,६३६,५६०**	**१६००६८२८**	**५५,३०४,६६८**	**६१६९३६२८**	**१११.५५**	**२४१.१९**	**१११.५५**	**१.३६**
	कूल राजश्व	**५६५,८९६,५००**	**८४६८३४५६**	**४८१९६१६५०**	**७२,३५८,३९९**	**८२०३९३९६**	**५६५,८९६,५००**	**६०९१७९९९६**	**१०७.६५**	**११३.३८**	**१०७.६५**	**२६.४०**

१. विभागहरुबाट प्राप्त विवरण अनुसार ।

२. कूल नेपाल राष्ट्र बैकको तथ्यांकबाट लिइएको ।

३. मु. अ. कर पैठारी तर्फ यस महिनाको कर फिर्ता रु. ६३९२९३ हजार समायोजन गरिएको ।

नेपाल सरकार

अर्थ मंत्रालय

खर्चको फांटवारी

२०७४ असार महिनाको

आर्थिक बर्ष: **२०७३।७४**

बजेट अनुदान वा उप शिर्षक नम्बर: ३०५०११३ (चालु) **चालु**

बजेट शिर्षक वा उप शिर्षकको नाम: अर्थ मन्त्रालय

यो महिनाको खर्च	यो महिनाको निकाशा	यस महिना सम्मको निकाशा	खर्च । वित्तीय संकेत नं.	खर्च । वित्तीय शिर्षक	अन्तिम बजेट	यस महिना सम्मको खर्च	बांकी	
							बजेट	निकासा
७६३८८२८।६८	७६३८८२८।६८	१०३५४२४५२।००	२११११	तलव	१०३५४२४५२।००	१०३५४२४५२।००	०।००	०।००
२३५५१६।१३	२३५५१६।१३	२९६८२३१।०२	२१११३	महंगी भत्ता	२९७१०००।००	२९६८२३१।०२	२७६८।९८	०।००
४१८६५६३।४०	४१८६५६३।४०	२८१८६२९६।८०	२१११९	अन्य भत्ता	२९००८०००।००	२८१८६२९६।८०	८२१७०३।२०	०।००
०।००	०।००	१८८२५००।००	२११२१	पोशाक	१८९००००।००	१८८२५००।००	७५००।००	०।००
१०१६२०२।४४	१०१६२०२।४४	५५४६०४४।७२	२२१११	पानी तथा विजुली	६०६००००।००	५५४६०४४।७२	५१३९५५।२८	०।००
९१६५१९।६६	९१६५१९।६६	२०७९५६८।४६	२२११२	संचार महसुल	२०८००००।००	२०७९५६८।४६	४३१।५४	०।००
२२४६४४।००	२२४६४४।००	१३४७८६४।००	२२१२२	अन्य भाडा	१३४८०००।००	१३४७८६४।००	१३६।००	०।००
९७५६८६।७१	९७५६८६।७१	१११०३६५६।७१	२२२११	ईन्धन	१११७४०००।००	१११०३६५६।७१	७०३४३।२९	०।००
४०१९७३८।००	४०१९७३८।००	१९९६२९३६।००	२२२१२	संचालन तथा मर्मत संभार	२०१०००००।००	१९९६२९३६।००	१३७०६४।००	०।००
०।००	०।००	४९६६५७।६०	२२२१३	बिमा	५२००००।००	४९६६५७।६०	२३३४२।४०	०।००
६५४६६८९।००	६५४६६८९।००	३९१६१२८२।००	२२३११	कार्यालय सम्वन्धी	३९७००००००।००	३९१६१२८२।००	५३८७१८।००	०।००
६९१०।००	६९१०।००	९२४८५।००	२२३१३	पुस्तक तथा सामाग्री खर्च	१०००००।००	९२४८५।००	७५१५।००	०।००
०।००	०।००	१३४७५।००	२२३१४	इन्धन अन्य प्रयोजन	७५०००।००	१३४७५।००	६१५२५।००	०।००
८०००।००	८०००।००	२९९७०२।००	२२३२१	निर्मित सार्वजनिक सम्पत्तीको मर्मत संभार खर्च	३०००००।००	२९९७०२।००	२९८।००	०।००
५५४९५०।००	५५४९५०।००	२२७९०१२।५८	२२४११	सेवा र परामर्श खर्च	३०२५०००।००	२२७९०१२।५८	७४५९८७।४२	०।००
१३४१४८०।००	१३४१४८०।००	८८०७८०२।५५	२२४१२	अन्य सेवा शुल्क	८८४८०००।००	८८०७८०२।५५	४०१९७।४५	०।००

१०२०५३५।००	१०२०५३५।००	१०६८५६०।००	२२५११	कर्मचारी तालीम	१२०००००।००	१०६८५६०।००	१३१४४०।००	०।००
१०३९९२५५।००	१०४०१२४७।००	२२३१६६७८।००	२२५२२	कार्यक्रम खर्च	२८५४९०००।००	२२३१६६७८।००	६२३२३२२।००	०।००
(१२३३५७५।००	(१२३३५७५।००	४२५८९९८।२५	२२६११	अनुगमन मूल्यांकन खर्च	६०२००००।००	४२५८९९८।२५	१७६१००१।७५	०।००
(५८६७५।००	(५८६७५।००	२१६७३६।००	२२६१२	भ्रमण खर्च	३४००००।००	२१६७३६।००	१२३२६४।००	०।००
७४९१७३५।००	७४९१७३५।००	२१२७०९५८।००	२२७११	विवध खर्च	२२५३७०००।००	२१२७०९५८।००	१२६६०४२।००	०।००
१६००००००।००	१६००००००।००	१२१००००००।००	२६४११	सरकारी निकाय, समिती एवं बोर्डहरूलाई निशर्त चालु अनुदान	१२१००००००।००	१२१००००००।००	०।००	०।००
०।००	०।००	०।००	२६४२३	अन्य संस्था तथा व्यक्तिलाइ पूंजीगत अनुदान		०।००	०।००	०।००
०।००	०।००	०।००	२८२१२	न्यायिक फिर्ता		०।००	०।००	०।००
४६८९१००३।०२	४६८९२९९५।०२	२८९००१८९६।६९		**जम्मा**	३०१४८७४५२।००	२८९००१८९६।६९	१२४८५५५५।३१	०।००
				अर्थ मंत्रालय विविध(अर्थ बजेट)			०।००	०।००
			२७३१३	६०१०१४३ संचित बिदा			०।००	०।००
			२६४१२	६०१०१५३ मृत कर्मचारी सहायता			०।००	०।००
			२११२३	६०१०१८३ औषधि उपचार			०।००	०।००
			२७३१४	६०१०१८३ औषधि उपचार			०।००	०।००
			२२६१२	६०२०१२३ प्रतिनिधी मण्डल भ्रमण			०।००	०।००
०।००	०।००	०।००		**अर्थ बजेटको जम्मा**	०।००	०।००	०।००	०।००
४६८९१००३।०२	४६८९२९९५।०२	२८९००१८९६।६९		**कुल जम्मा**	३०१४८७४५२।००	२८९००१८९६।६९	१२४८५५५५।३१	०।००

कोषको अवस्था

बैंकको नाम	एभरेष्ट बैंक लिमिटेड	बैंक खाता नं.
जम्मा निकासा	२८९००१८९६।६९	बैंक मौज्दात:
जम्मा खर्च	२८९००१८९६।६९	नगद मौज्दात:
जम्मा खर्च मध्ये पेश्की बांकी:	२६९६७३९।००	जम्मा:

म्याद ननाघेको:		कर दाखिला बांकी	
म्याद नाघेको:			
पेश्की बाहेक खुद खर्च:	२८६३०५१५७६९	यस महिनाको	(१९९२।००
		यस महिना सम्मको	०।००

तयार गर्ने:	**सिफारिस गर्ने:**	**स्वीकृत गर्ने:**
दस्तखत:	**दस्तखत:**	**दस्तखत:**
नाम:	**नाम:**	**नाम:**
दर्जा:	**दर्जा:**	**दर्जा:**
मिति:	**मिति:**	**मिति:**

नेपाल सरकार

अर्थ मंत्रालय

खर्चको फांटवारी

२०७४ असार महिनाको

आर्थिक बर्ष: **२०७३।७४** **असार**

बजेट अनुदान वा उप शिर्षक नम्बर: ३०५०११४ (पूंजीगत) **पूंजीगत**

बजेट शिर्षक वा उप शिर्षकको नाम: अर्थ मन्त्रालय

यो महिनाको खर्च	यो महिना को निकाशा	यस महिना सम्मको निकाशा	खर्च । वित्तीय संकेत नं.	खर्च । वित्तीय शिर्षक	अन्तिम बजेट	यस महिना सम्मको खर्च	बांकी	
							बजेट	निकासा
५३४९७०।००	५३४९७०।००	४००५३९९।००	२९३११	फर्निचर तथा फिक्चर्स	४४०९०००।००	४००५३९९।००	४०३६०१।००	०।००
०।००	०।००	३७१६६०।००	२९४११	सवारी साधन	३७१६६०।००	३७१६६०।००	०।००	०।००
८८८१७१४।००	८८८१७१४।००	१९३०४८३४।००	२९५११	मेशिनरी औजार	१९३८००००।००	१९३०४८३४।००	७५१६६।००	०।००
०।००	०।००	०।००	२९२२१	भवन निर्माण		०।००	०।००	०।००
६३५७८३।००	६३५७८३।००	१६०५००६।००	२९६२१	पूंजीगत सुधार खर्च	१९०००००।००	१६०५००६।००	२९४९९४।००	०।००
८४११४४।८८	८४११४४।८८	८४११४४।८८	२९७१२	सफ्टवेर निर्माण	१००००००।००	८४११४४।८८	१५८८५५।१२	०।००
१०८९३६११।८८	१०८९३६११।८८	२६१२८०४३।८८		**जम्मा**	२७०६०६६०।००	२६१२८०४३।८८	९३२६१६।१२	०।००

कोषको अवस्था

बैंकको नाम	एभरेष्ट बैंक लिमिटेड	बैंक खाता नं.	
जम्मा निकासा	२६१२८०४३।८८	बैंक मौज्दात:	
जम्मा खर्च	२६१२८०४३।८८	नगद मौज्दात:	
जम्मा खर्च मध्ये पेश्की बांकी:	०।००	जम्मा:	

म्याद ननाघेको:		**कर दाखिला बांकी**	
म्याद नाघेको:			
पेश्की बाहेक खुद खर्च:	२६१२८०४३।८८	यस महिनाको	०।००
		यस महिना सम्मको	०।००

तयार गर्ने:	**सिफारिस गर्ने:**	**स्वीकृत गर्ने:**
दस्तखत:	**दस्तखत:**	**दस्तखत:**
नाम:	**नाम:**	**नाम:**
दर्जा:	**दर्जा:**	**दर्जा:**
मिति:	**मिति:**	**मिति:**